

**VERHOOGING VAN HET MENSELIJK ONDERZOEKPOTENTIEEL
EN
VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED**

WERKPROGRAMMA

NL-WP99-2

VERBETERING VAN HET MENSELIJK ONDERZOEKPOTENTIEEL EN VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

INLEIDING

A. STEUN VOOR OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS

A.1 NETWERKEN VOOR OPLEIDING DOOR ONDERZOEK

Algemeen doel

Te bereiken resultaten

Uitvoering

Indicatief tijdschema

A.2 STELSEL VAN MARIE CURIE-BEURZEN

Algemeen doel

Te bereiken resultaten

Uitvoering

Coördinatie met andere communautaire programma's

Indicatief tijdschema

B. BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

Algemeen doel

Te bereiken resultaten

Uitvoering

Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur

Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur

OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur

Rondetafelgesprekken, onderzoekpanels en verkennende workshops

Beoordelingscriteria

Coördinatie met andere activiteiten

Indicatief tijdschema

A. BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE TOPKWALITEIT

Algemeen doel

Te bereiken resultaten

Uitvoering

Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau

Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek

Publieksvoorlichting

Coördinatie met andere activiteiten

Indicatief tijdschema

D. KERNACTIVITEIT: VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

Algemeen doel en onderzoekthema's

Strategie voor uitvoering van de kernactiviteit

Te bereiken resultaten

Onderzoektaken voor de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen

Uitvoering

Indicatief tijdschema

Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma en met andere initiatieven

E. ONDERSTEUNING VOOR DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA

Algemeen doel

Spelstellingen

Prioriteiten

Uitvoering

Indicatief tijdschema

Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma

F. BEGELEIDENDE MAATREGELEN VOOR HET PROGRAMMA

G. INDICATIEVE VERDELING VAN DE PROGRAMMAMIDDELEN

H. INDICATIEF TIJDSHEMA VOOR HET PROGRAMMA

BIJLAGE: COMMUNAUTAIRE BIJDRAGE VOOR MARIE CURIE-BEURZEN

INLEIDING

De algemene doelstellingen van dit programma, die moeten worden verwezenlijkt in samenhang met soortgelijke activiteiten elders in het kaderprogramma, zijn geconcentreerd op twee actieterreinen, namelijk verhoging van het menselijk onderzoekspotentieel en verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied. Het programma behelst vijf verschillende activiteiten:

- *steun voor de opleiding en mobiliteit van onderzoekers* door middel van twee typen maatregelen: *onderzoekopleidingsnetwerken* en *Marie Curie-beurzen*;
- *betere toegang tot onderzoekinfrastructuur* door *grensoverschrijdende toegang tot belangrijke onderzoekinfrastructuur, samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur en OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur*;
- *bevordering van wetenschappelijke en technologische topkwaliteit* door middel van *wetenschappelijke conferenties van hoog niveau, onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek* en *publieksvoorlichting*;
- ***kernactiviteit betreffende de ‘verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied’***; en
- *ondersteuning van de ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa* door middel van *strategische analyses van specifieke beleidskwesties* en de ontwikkeling van een *gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie*.

Naast deze vijf activiteiten vormt ook de coördinatie van de activiteiten met betrekking tot de Marie Curie-beurzen, de onderzoekinfrastructuur en het sociaal-economisch onderzoek binnen het vijfde kaderprogramma een belangrijk aandachtspunt van dit horizontale programma.

De juridische basis voor het programma voor *Verhoging van het menselijk onderzoekspotentieel en verdieping van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied* is gelegd door Beschikking van de Raad 99/173/EG¹ van 25 januari 1999. Eveneens van toepassing op dit werkprogramma zijn Besluit van de Raad 99/65/EG² betreffende *de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, en inzake de verspreiding van onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002)*, evenals de verordening van de Commissie betreffende *de uitvoering van artikel 4, 8, 11 en 14-20 van Beschikking van de Raad 99/65/EG³ betreffende de regels inzake de deelneming van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, en inzake de verspreiding van onderzoeksresultaten ter uitvoering van het vijfde kaderprogramma van de Europese Gemeenschap (1998-2002)*.

¹ PB L 26 van 1.2.1999.

² PB L 64 van 12.3.1999, blz. 105.

³ PB L 122 van 12.5.1999, blz. 9.

A. STEUN VOOR OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS

Deze activiteit wordt ten uitvoer gelegd door middel van twee lijnen: netwerken voor opleiding door onderzoek en een samenhangend stelsel van Marie Curie-beurzen. Deze lijnen staan open voor alle gebieden van wetenschappelijk onderzoek die bijdragen tot de doelstellingen van de Gemeenschap op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie, voor projecten die door de deelnemers zelf vrij worden gekozen. Bij de selectie van projecten wordt niet vooraf gemikt op een bepaalde wetenschappelijke discipline of een onderwerp; de selectie gebeurt uitsluitend aan de hand van de criteria wetenschappelijke kwaliteit en relevantie voor de doelstellingen van de activiteiten (d.w.z. een "bottom-up"-benadering).

De activiteiten ter ondersteuning van de opleiding en mobiliteit van onderzoekers zijn erop gericht een Europese Onderzoekruimte tot stand te brengen door: stimulering van opleiding door onderzoek voor jonge onderzoekers, met name aan het begin van hun carrière; bevordering van gelijke kansen voor mannen en vrouwen op onderzoekgebied; bevordering van grensoverschrijdende samenwerking tussen onderzoekteams, met name in netwerken rond een gemeenschappelijk onderzoeksproject; bevordering van de mobiliteit van onderzoekers in heel Europa; stimulering van samenwerking, interactie en uitwisseling van onderzoekers aan universiteiten en in het bedrijfsleven; en vergroting van de wetenschappelijke en technologische samenhang van de Gemeenschap, met name met betrekking tot de minder welvarende regio's.⁴

A.1 NETWERKEN VOOR OPLEIDING DOOR ONDERZOEK

ALGEMEEN DOEL

Hoofddoel van de netwerken voor opleiding door onderzoek is onderzoek door opleiding te bevorderen, met name voor jonge onderzoekers vóór en na hun promotie, in het kader van hoogwaardige, in een grensoverschrijdend samenwerkingsverband uitgevoerde onderzoeksprojecten, onder meer op nieuwe onderzoekgebieden. Er wordt communautaire steun verleend om de onderzoekteams in een netwerk te versterken door tijdelijke indienstneming van jonge onderzoekers uit andere landen dan dat van de betrokken onderzoekteams, alsmede om bij te dragen in de kosten van de coördinatie van het gezamenlijke onderzoeksproject waarvoor het netwerk is opgezet.

De organisatie en het beheer van een netwerk zijn afhankelijk van de reikwijdte en complexiteit van het gezamenlijke project. Er wordt gezorgd voor een zo open en doelmatig mogelijke communicatie en coördinatie tussen de teams. Daarbij zal wanneer dit maar nuttig is, gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van de moderne telematica, met name van geavanceerde methoden voor snelle datacommunicatie.

Verder moet elk netwerk ervoor zorgen dat zijn belangrijkste onderzoeksresultaten worden verspreid, door tijdige en openlijke publicaties. Er zullen stappen worden genomen voor de totstandbrenging, voor zover dit nuttig is, van een dialoog met bedrijven, waaronder KMO's, of eventueel met in het kader van het ondernemingenbeleid van de Europese Unie ontwikkelde communautaire netwerken, die onderzoeksresultaten kunnen exploiteren of kunnen deelnemen aan op nieuwe doelstellingen gericht voortgezet onderzoek.

⁴ In dit werkprogramma wordt met 'minder welvarende regio's' bedoeld regio's van doelstelling 1 of daarmee gelijkgestelde regio's, als omschreven in de desbetreffende indieningstermijn in de uitnodiging tot het indienen van voorstellen.

TE BEREIKEN RESULTATEN

De bedoeling is dat in het kader van deze activiteit per 100 miljoen euro steun:

- circa tachtig netwerken tot stand worden gebracht;
- aan zo'n zeshonderd onderzoekteams van universiteiten en bedrijven steun wordt verleend; en
- ongeveer 1.800 manjaren aan opleiding worden geboden aan jonge onderzoekers (d.w.z. van 35 jaar of jonger), vóór of na hun promotie.

Dankzij deze activiteit krijgen onderzoekers, met name jonge onderzoekers, de kans om hun wetenschappelijk inzicht te vergroten, aanvullende kennis te verwerven, en contacten te leggen met andere onderzoekers en instellingen, waaronder bedrijven, teneinde Europa op hun vakgebied een leidende positie te helpen verwerven of behouden en hun carrièrevooruitzichten te verbeteren. Naar verwachting zullen dankzij deze activiteit per 100 miljoen euro ten minste 4.000 onderzoekers rechtstreeks kunnen profiteren van deze activiteit door opleiding en mobiliteit.

UITVOERING

Deelnemers

Een netwerk voor opleiding door onderzoek bestaat normaal gesproken uit ten minste vijf onderling onafhankelijke juridische entiteiten uit ten minste drie lidstaten/het GCO of geassocieerde staten. Netwerken die uitsluitend bestaan uit juridische entiteiten uit geassocieerde staten komen niet voor steun in aanmerking. Kleinere netwerken die werkzaam zijn op nieuwe, interdisciplinaire wetenschappelijke en technologische gebieden kunnen bij uitzondering voor steun in aanmerking komen. Ieder onderzoekteam dat aan het netwerkproject meewerkt, moet onder de verantwoordelijkheid vallen van de juridische entiteit waarmee eventuele contracten worden gesloten.

Beoordelingscriteria

De selectie van te financieren voorstellen vindt plaats op grond van de volgende criteria:

- de wetenschappelijke verdienste van het onderzoekproject in samenwerkingsverband waarvoor het netwerk is opgezet;
- de kwaliteit van het partnerschap en de organisatie en het beheer van het netwerk; en
- de kwaliteit en inhoud van het opleidingsprogramma van het netwerk.

Netwerken die interactie tussen verschillende wetenschappelijke disciplines bevorderen of complementaire teams omvatten alsmede netwerken die sterke banden hebben met het bedrijfsleven krijgen voorrang boven netwerken met dezelfde verdienste wanneer deze aspecten in hun opleidingsprogramma worden geëxploiteerd.

Communautaire bijdrage

Verwacht wordt dat de teams in een netwerk het feitelijke onderzoeknetwerk uit eigen middelen financieren. De extra kosten in verband met de tijdelijke indienstneming van jonge onderzoekers, voor of na hun promotie, en met de coördinatie van het gezamenlijke project waarvoor het netwerk is opgezet, kunnen tot voor 100% door de Gemeenschap worden gefinancierd. De leeftijdsgrens voor jonge onderzoekers ligt op 35 jaar op het moment van de indienstneming ingevolge het netwerkcontract; er wordt

rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Meer in het bijzonder komen voor steun in aanmerking:

- (A) personeels- en mobiliteitskosten in verband met de indienstneming van jonge onderzoekers: tot de personeelskosten worden gerekend de extra kosten die worden gemaakt om het onderzoeksteam te versterken door de tijdelijke aanstelling van jonge onderzoekers, voor of na hun promotie, die onderdaan moeten zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap moeten hebben gewoond. De jonge onderzoekers mogen geen onderdaan zijn van het land waarin het onderzoekteam waarbij zij worden aangesteld gevestigd is en mogen in de twee jaar vóór hun aanstelling niet meer dan 12 maanden in dat land werkzaam zijn geweest. Onder de mobiliteitskosten vallen de verhuiskosten en de reiskosten die worden gemaakt voor bezoeken aan de wetenschappelijke instelling waarvan de jonge onderzoekers afkomstig zijn;
- (B) netwerkkosten: hierbij gaat het om de mobiliteitskosten in verband met de activiteiten van het netwerk, met name voor de uitwisseling van medewerkers, het bijwonen van conferenties, de uitwisseling van informatie en materialen, de publicatie van gezamenlijke resultaten, het gebruik van externe wetenschappelijke voorzieningen, wetenschappelijke gegevensverwerking, klein materiaal, subcontracten en de bescherming en exploitatie van wetenschappelijke resultaten.
- (C) overheadkosten: een vaste bijdrage in de indirecte algemene kosten ten belope van maximaal 20% van de totale in aanmerking komende kosten uit categorie A en B, uitgezonderd de kosten voor subcontracten.

Ten minste 60% van de communautaire bijdrage dient in elk netwerk te gaan naar de indienstneming van jonge onderzoekers (d.w.z. kostencategorie A). De communautaire steun mag in beginsel niet dienen voor de aankoop van duurzame apparatuur. Hierop wordt een uitzondering gemaakt (binnen kostencategorie B) voor de aanschaf van apparatuur voor een in een minder welvarende regio van de Gemeenschap gevestigd onderzoeksteam waarin een onderzoeker die in het kader van het huidige of een eerder kaderprogramma een postdoctorale Marie Curie-beurs heeft ontvangen, een belangrijke positie inneemt en actief meewerkt aan het netwerkproject.

Voor de contracten gelden de volgende richtsnoeren:

- de steun aan in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde onderzoeksteams mag gemiddeld per team in een netwerk niet meer bedragen dan 0,2 miljoen euro. Alleen bij hoge uitzondering kan aan een netwerk meer steun worden verleend;
- bij uitzondering kan aan een team in een derde land maximaal 0,03 miljoen euro steun worden verleend;
- grote onevenwichtigheden in de gevraagde financiële steun voor de verschillende teams in een netwerk dienen in het voorstel te worden gemotiveerd. Wat het internationale evenwicht betreft, mag niet meer dan 40% van de gevraagde bijdrage voor teams uit één land bestemd zijn (behalve in het geval van twinningovereenkomsten);
- de communautaire steun bedraagt per netwerkcontract normaal gesproken niet meer dan 1,5 miljoen euro. Er kan in uitzonderlijke gevallen meer steun worden verleend als het voorgestelde werk speciaal van belang is voor de Gemeenschap en betrekking heeft op een gebied dat niet elders in het kaderprogramma aan de orde komt; en
- de contracten hebben in beginsel een looptijd van maximaal 4 jaar.

Als een geselecteerd voorstel aan deze richtsnoeren voldoet en de hoogte van de gevraagde bijdrage voldoende is gemotiveerd, wordt het gevraagde bedrag in de regel ook toegewezen.

Tussentijds zal de Commissie een evaluatie uitvoeren, waarbij de tenuitvoerlegging van netwerkcontracten wordt beoordeeld (met name de opleidings- en netwerkaspecten ervan), de structuur van de netwerken en de opgestelde werkprogramma's tegen het licht worden gehouden en de contracten waar nodig kunnen worden gewijzigd. Wanneer een netwerk naar het oordeel van de Commissie tot deze tussentijdse evaluatie niet naar behoren heeft gefunctioneerd, kan het contract met dit netwerk worden opgezegd.

INDICATIEF TIJDSHEMA⁵

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum van indiening van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99	02/06/99	februari 2000	alle	onderzoekopleidings-netwerken	50
15/06/00	04/11/00	juli 2001	alle	onderzoekopleidings-netwerken	50

A.2 STELSEL VAN MARIE CURIE-BEURZEN

ALGEMEEN DOEL

Met het stelsel van Marie Curie-beurzen wordt beoogd de beschikbare communautaire middelen voor beurzen voor onderzoek door opleiding efficiënter te benutten.

TE BEREIKEN RESULTATEN

De onderstaande tabel bevat een indicatie van het aantal jaren dat in het kader van deze activiteit wordt gefinancierd, evenals het geraamde aantal gast-onderzoekteams dat aan deze regeling deelneemt.

	Jaren	Aantal gastinstellingen
Individuele Marie Curie-beurzen en terugkeerbeurzen	3800	1800
Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers	120	180
Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven	1200	120
Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen	500	80
Verblijven aan Marie Curie-opleidingscentra	3000	380
Totaal	8620	2560

UITVOERING

⁵ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervoegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

Deelnemers

De deelnemers aan de regelingen betreffende de Marie Curie-beurzen zijn de bursalen en de gastinstellingen die hun een plaats bieden.

Gastinstellingen

Dit zijn instellingen of industriële of commerciële ondernemingen die zich bezighouden met onderzoek. Alleen juridische entiteiten en internationale organisaties die gevestigd zijn in een lidstaat of geassocieerde staat, alsmede het GCO, mogen deelnemen als gastinstelling.

Bursalen

Voor een Marie Curie-beurs komen in aanmerking: (i) onderzoekers op postdoctoraal niveau; dit zijn houders van een diploma, afgegeven door een universiteit of daaraan gelijkwaardige instelling voor hoger onderwijs, dat rechtstreeks toegang geeft tot de doctoraatsfase of een gelijkwaardige graad, (ii) jonge onderzoekers met de nodige onderzoekervaring; dit zijn doorgaans onderzoekers die een doctorsgraad bezitten of ten minste vier jaar voltijds als onderzoeker op postdoctoraal niveau werkzaam zijn geweest buiten een doctoraatsopleiding om; of (iii) ervaren onderzoekers; dit zijn in de regel onderzoekers met ten minste tien jaar onderzoekervaring op postdoctoraatsniveau of ten minste veertien jaar ervaring op postdoctoraal niveau. Met name vrouwelijke wetenschappers worden aangemoedigd een beurs aan te vragen.

Onderzoekers kunnen een beurs ontvangen uit hoofde van:

- een van de regelingen voor Marie Curie-beurzen van het vijfde kaderprogramma;
- een van de regelingen voor Marie Curie-beurzen voor opleiding door onderzoek van het vierde kaderprogramma;
- een van de regelingen voor beurzen voor opleiding door onderzoek van het derde kaderprogramma; of
- iedere andere regeling voor beurzen die wordt gefinancierd uit de begroting van het 3e, 4e of 5e kaderprogramma

voor een periode van in totaal hoogstens vier jaar, met inachtneming van de maximale duur van de afzonderlijke regelingen. Een beurs kan alleen worden toegekend als de onderzoeker voltijds actief aan het voorgestelde project zal meewerken.

INDIVIDUELE MARIE CURIE-BEURZEN

Deze beurzen worden toegekend aan de beste jonge onderzoekers in Europa die over de nodige onderzoekervaring beschikken en hun opleiding willen voortzetten door onderzoek in een gastinstelling in een ander land dan hun eigen land, om hen te helpen de leidende onderzoekers van Europa te worden. In deze context worden speciale inspanningen geleverd om mannen en vrouwen gelijke kansen te bieden, waarbij het streven is dat 40% van de bursalen vrouw is. Onderzoekers uit een minder welvarende regio die na twee jaar lang een individuele beurs te hebben ontvangen terug willen keren naar een minder welvarende regio in het land van herkomst kunnen bovendien in aanmerking komen voor een individuele terugkeerbeurs. Deze beurzen toelagen worden toegekend om de braindrain vanuit de minder welvarende regio's tegen te gaan en om overdracht van de tijdens het verblijf aan gastinstellingen opgedane kennis en deskundigheid te bevorderen.

Deelnemingsvoorwaarden

Individuele Marie Curie-beurzen: uit hoofde van deze regeling worden individuele beurzen verstrekt aan jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring voor een periode van één tot twee jaar in een gastinstelling. Met name vrouwelijke

wetenschappers worden aangemoedigd een beurs aan te vragen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de betreffende uiterste datum van indiening van voorstellen gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op de desbetreffende uiterste datum voor indiening van voorstellen; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht (de feitelijke tijd die in dienst is doorgebracht) of de zorg voor kinderen (de feitelijke tijd die vrij is genomen om voor de kinderen te zorgen, met een maximum van twee jaar per kind).

Marie Curie-terugkeerbeurzen: uit hoofde van deze regeling wordt gedurende een jaar een toelage verstrekt aan onderzoekers uit minder welvarende regio's die terug wensen te keren naar hun land van herkomst om daar in een minder welvarende regio onderzoek te verrichten in een gastinstelling en die ten minste twee jaar een beurs hebben genoten ingevolge:

- de regeling voor individuele Marie Curie-beurzen van het vijfde kaderprogramma; of
- de regeling voor postdoctorale Marie Curie-beurzen voor opleiding door onderzoek van het vierde kaderprogramma.

Een terugkeerbeurs kan vanaf een jaar voor het einde van de eerste beurs worden aangevraagd. De kandidaten moeten banden met de minder welvarende regio van herkomst kunnen aantonen (geboorte of verblijf van ten minste vier jaar in de afgelopen tien jaar).

Beoordelingscriteria

Individuele Marie Curie-beurzen: de bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekervaring en geschiktheid van de kandidaat, de effecten en de baten van de opleiding voor de kandidaat, de onderzoekskwaliteit van het gastteam, het vermogen van de gastinstelling te voldoen aan de specifieke behoeften van de kandidaat inzake de onderzoekopleiding, en de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het project.

Marie Curie-terugkeerbeurzen: de bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de resultaten en de onderzoekervaring die de eerste beurs de kandidaat heeft opgeleverd, alsmede de voordelen voor de nieuwe gastinstelling.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage stelt de gastinstelling in staat de bursaal een maandelijkse toelage betalen. De hoogte van deze toelage (zie bijlage) wordt voor elke lidstaat en elke geassocieerde staat afzonderlijk vastgesteld met inachtneming van het hoge kwalificatieniveau van de Marie Curie-bursalen en de algemene situatie van onderzoekers van een overeenkomstig niveau in het gastland; de toelage moet de uitgaven dekken voor een adequate sociale zekerheid.

Bij de berekening van de maandelijkse toelage wordt rekening gehouden met eventuele andere inkomsten die de bursaal in verband met zijn of haar werkzaamheden of functie blijft ontvangen zonder feitelijk in die functie werkzaam te

zijn (d.w.z. al het inkomen dat wordt ontvangen in verband met de voortzetting van een eerder dienstverband), teneinde te waarborgen dat het uiteindelijk ontvangen bedrag overeenkomt met de in de bijlage genoemde bedragen. Bursalen met een terugkeerbeurs mogen geen aanvullende inkomsten hebben. Tevens krijgt de bursaal een tegemoetkoming in de kosten die hij of zij maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland, evenals een vast bedrag voor de reiskosten naar zijn of haar land van herkomst, berekend aan de hand van een schaal (zie bijlage) die is opgesteld op grond van de afstand tussen het land van herkomst en het gastland. Deze regeling geldt niet voor bursalen met een terugkeerbeurs.

De gastinstelling moet ervoor zorgen dat de bursaal verzekerd is krachtens hetzij hetzelfde socialezekerheidsstelsel dat van toepassing is op de werknemers in de lidstaat of het geassocieerde land, hetzij krachtens een socialezekerheidsstelsel dat voorziet in een bescherming die qua niveau en dekking ten minste daarmee vergelijkbaar is. In geval van zwangerschapsverlof kan de Commissie op verzoek van de bursaal en op advies van de gastinstelling besluiten de duur van de beurs te verlengen en de hoogte van de communautaire bijdrage dienovereenkomstig te verhogen.

Naast de toelage aan de bursaal wordt aan de gastinstelling een bijdrage in de onderzoek- en beheerkosten verstrekt; de hoogte hiervan is afhankelijk van de vraag of er al dan niet experimenteel laboratoriumonderzoek wordt uitgevoerd, en is tevens bedoeld ter dekking van redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties door de bursaal. De hoogte van deze bijdragen staat vermeld in de bijlage.

MARIE CURIE-BEURZEN VOOR ERVAREN ONDERZOEKERS

Deze beurzen worden verstrekt aan ervaren onderzoekers om (i) de overdracht van kennis en technologie tussen het bedrijfsleven en universiteiten te bevorderen, of (ii) bij te dragen tot de wetenschappelijke ontwikkeling van instellingen in minder welvarende regio's van de Gemeenschap die actief zijn op onderzoekgebied.

Deelnemingsvoorwaarden

Ingevolge deze regeling wordt voor een periode van drie maanden tot een jaar een beurs verstrekt aan onderzoekers die:

- werkzaam zijn bij een industriële of commerciële onderneming in een lidstaat of geassocieerde staat en door een tijdelijk verblijf bij een universiteit of onderzoekinstelling de overdracht van kennis/technologie willen bevorderen; of
- werkzaam zijn bij een universiteit of onderzoekinstelling in een lidstaat of geassocieerde staat en door een tijdelijk verblijf bij een industriële of commerciële onderneming de overdracht van kennis/technologie willen bevorderen; of
- door een verblijf bij een instelling in een minder welvarende regio die actief is op onderzoekgebied de overdracht van kennis/technologie aan deze instelling willen bevorderen; of
- werkzaam zijn bij een instelling in een minder welvarende regio die actief is op onderzoekgebied en elders kennis/technologie willen verwerven om daarna terug te keren naar hun eigen instelling.

De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land waar de onderzoeker op het moment van de aanvraag een vaste medewerker is van een instelling die actief is op

onderzoekgebied. Onder 'vaste medewerker' wordt hier verstaan een medewerker die (i) in de afgelopen vijf jaar onafgebroken in dienst was van de desbetreffende instelling, of (ii) met de desbetreffende instelling een arbeidscontract heeft gesloten voor ten minste vijf jaar. Gepensioneerde ervaren onderzoekers kunnen eveneens in aanmerking komen voor een beurs. Het onderzoek dient plaats te vinden in een lidstaat of geassocieerde staat buiten het land van herkomst van de onderzoeker, behalve als het gaat om de overdracht van kennis en technologie aan minder welvarende regio's.

Beoordelingscriteria

De bursalen worden geselecteerd door de Commissie. Tot de selectiecriteria behoren onder meer de wetenschappelijke topkwaliteit van de kandidaat, de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het project, en de relevantie, het effect en de voordelen van de beurs voor de betrokken partijen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage stelt de gastinstelling in staat een ervaren onderzoeker aan te stellen. De hoogte van de communautaire bijdrage wordt door de Commissie per geval vastgesteld op grond van een door de onderzoeker en de gastinstelling gezamenlijk opgesteld voorstel. Hierbij wordt rekening gehouden met relevante bepalingen van de socialezekerheidswetgeving. Richtsnoeren voor de communautaire bijdrage zijn opgenomen in de bijlage.

MARIE CURIE-BEURZEN VOOR OPLEIDING BIJ HET BEDRIJFSLEVEN

Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven worden aan geregistreerde ondernemingen (waaronder KMO's) verstrekt voor de opleiding van jonge onderzoekers in een industriële of commerciële onderneming. Deze regeling draagt bij tot de onderzoekopleidingsmogelijkheden voor jonge onderzoekers, met name voor onderzoekers zonder ervaring in het bedrijfsleven, en bevordert de samenwerking en overdracht van kennis en technologie tussen het bedrijfsleven en universiteiten.

Criteria voor de beoordeling van gastbedrijven

De gastbedrijven worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekskwaliteit van de onderneming, de opleidingscapaciteit naar de bursaal toe, de invulling van de begeleiding en nodige onderzoekinfrastructuur, de invulling van de samenwerking met andere onderzoekorganisaties, en de wetenschappelijke en technologische kwaliteit alsmede de relevantie van het voorgestelde onderzoekgebied. Om de deelneming van KMO's aan de regeling te vergemakkelijken is voor hen een speciale regeling getroffen, die inhoudt dat het voorgestelde onderzoek in het geval van KMO's ook extern contractonderzoek en/of onderzoek in samenwerkingsverband mag behelzen, waarbij een wezenlijk deel van de onderzoekactiviteiten buiten het bedrijf plaatsvindt.

Criteria voor de selectie van bursalen

De bursalen worden vervolgens door de gastonderneming geselecteerd op grond van hun wetenschappelijke competentie en de compatibiliteit van hun onderzoekervaring met het voorgestelde onderzoekgebied. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastonderneming bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastonderneming sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor bursalen

De industriële en commerciële ondernemingen bieden een opleidingsplaats aan postdoctorale onderzoekers en/of jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring. Hiervoor wordt een beurs verstrekt voor een periode van één tot twee jaar, behalve voor postdoctorale onderzoekers die bezig zijn met een doctoraatsopleiding, aan wie voor maximaal drie jaar een beurs kan worden verstrekt. Met name vrouwelijke wetenschappers worden aangemoedigd een beurs aan te vragen.

De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanstelling bij de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. Op het moment dat de bursaal door de gastonderneming wordt geselecteerd, mag hij of zij niet in dienst zijn van de gastonderneming of een daaraan gelieerde organisatie en mag hij of zij sinds de afronding van zijn of haar universitaire studie niet langer dan een jaar in dienst van een industriële of commerciële onderneming op onderzoekgebied werkzaam zijn geweest. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastonderneming; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen vanwege militaire of vervangend dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De gezamenlijke financiering door de Gemeenschap en de gastonderneming stelt de onderneming in staat postdoctorale onderzoekers en jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring een opleidingsplaats te bieden. De communautaire bijdrage bedraagt normaal gesproken ongeveer 50% van de totale in aanmerking komende kosten van het onderzoekopleidingsproject. Deze bijdrage dekt 100% van een aan iedere bursaal verstrekte onderhoudstoelage en de sociale premies en behelst tevens een tegemoetkoming in de kosten die de bursaal maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage.

De gastonderneming biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten, begeleiding en de noodzakelijke opleiding en vergoedt redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties evenals de reiskosten van het land waar de gastonderneming gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. De begeleiding kan academische ondersteuning van een universiteit behelzen; voor onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen, is dit verplicht. De gastonderneming dient bij te dragen in de kosten daarvan. De gastonderneming moet ervoor zorgen dat de bursaal is verzekerd krachtens het socialezekerheidsstelsel, overeenkomstig de relevante nationale wetsbepalingen. Het met de gastondernemingen gesloten contract heeft normaal gesproken een looptijd van maximaal vier jaar.

MARIE CURIE-ONTWIKKELINGSBEURZEN

De Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen stellen instellingen in minder welvarende regio's die actief zijn op onderzoekgebied en die op nieuwe gebieden competentie moeten ontwikkelen in staat tijdelijk jonge onderzoekers in dienst te nemen met de

noodzakelijke onderzoekervaring. Dit helpt de instellingen hoogwaardige onderzoekcapaciteit te ontwikkelen.

Criteria voor de beoordeling van gastinstellingen

De gastinstellingen worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de relevantie en het effect van de te ontwikkelen competentie, de compatibiliteit van de nieuwe competentie met de in de gastinstelling aanwezige competentie, de mate waarin het onderzoeksteam van de gastinstelling gezien zijn omvang in staat is de bursaal adequate arbeidsomstandigheden te garanderen, en het internationale karakter van de onderzoekactiviteiten van de instelling.

Criteria voor de selectie van bursalen

De bursalen worden vervolgens geselecteerd door de gastinstelling op grond van hun wetenschappelijke competentie en de compatibiliteit van hun onderzoekervaring met de behoeften van de instelling. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastinstelling bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastinstelling sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor de bursalen

De gastinstellingen bieden jonge onderzoekers met de noodzakelijke onderzoekervaring een opleidingsplaats voor een periode van één tot twee jaar. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanstelling bij de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar normale werkzaamheden heeft verricht. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastinstelling; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De Gemeenschap verstrekt voor elke bursaal een bedrag, bestaande uit een onderzoektoelage, een vergoeding voor de sociale premies en een tegemoetkoming in de kosten die de bursaal maakt als gevolg van zijn of haar verblijf in het buitenland; tevens levert zij een bijdrage in de onderzoek- en beheerkosten van de gastinstelling. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage. De gastinstelling biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten, begeleiding en de noodzakelijke opleiding en vergoedt redelijke kosten voor het bijwonen van conferenties evenals de reiskosten van het land waar de gastinstelling gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. De gastinstelling moet ervoor zorgen dat de bursaal is verzekerd krachtens het socialezekerheidsstelsel, overeenkomstig de relevante nationale wetsbepalingen. Het contract met de gastinstelling heeft normaal gesproken een looptijd van maximaal vier jaar.

VERBLIJVEN IN MARIE CURIE-OPLEIDINGSCENTRA

Ingevolge deze regeling wordt jonge onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen een beurs verstrekt voor een verblijf in een Marie Curie-opleidingscentrum, zodat zij een deel van hun doctoraatsopleiding in het buitenland kunnen doorbrengen om de vruchten te plukken van samenwerking met een groep onderzoekers die internationale erkenning genieten op hun specialistische vakgebied.

Deelnemingsvoorwaarden voor opleidingscentra

Een Marie Curie-opleidingscentrum is een duidelijk afgebakend onderdeel van een instelling, zoals een onderzoekteam of twee of meer onderzoekteams die onderlinge relaties onderhouden; het wordt gevormd door een aantal onderzoekers die voortdurend samenwerken aan een gemeenschappelijk thema. Het opleidingscentrum moet op zijn vakgebied internationale erkenning genieten en aantoonbare ervaring hebben met doctoraatsopleidingen, met name voor postdoctorale studenten uit het buitenland. Ook kunnen organisaties die internationale doctoraatsopleidingen verzorgen als opleidingscentrum worden beschouwd, wanneer zij opereren in het kader van formele samenwerkingsverbanden op een specifiek onderzoeksterrein tussen instanties uit verschillende landen (ten minste vijf organisaties uit drie landen) die gemeenschappelijke voorwaarden hebben vastgesteld voor het behalen van een doctoraat. Voorwaarde is wel dat een verblijf in deze instellingen ook mogelijk voor zijn voor onderzoekers buiten de deelnemende organisaties.

Criteria voor de beoordeling van opleidingscentra

De opleidingscentra worden geselecteerd door de Commissie. Selectiecriteria zijn de onderzoekskwaliteit van het opleidingscentrum, de capaciteit van het centrum om een onderzoekopleiding te verstrekken, bewezen successen in het geven van doctoraatsopleidingen aan postdoctorale studenten uit het buitenland en de mate waarin het centrum gezien zijn omvang in staat is de jonge onderzoekers adequate arbeidsomstandigheden te garanderen.

Criteria voor de selectie van bursalen

De jonge onderzoekers worden vervolgens door het opleidingscentrum geselecteerd op grond van hun wetenschappelijke competentie en de relevantie van de deskundigheid van het centrum voor hun doctoraatsopleiding. De criteria, met name met betrekking tot de kwalificaties, gelijke kansen en de mobiliteitsregels die de gastinstelling bij de selectie van bursalen in acht dient te nemen, worden opgenomen in het contract dat de Commissie met de gastinstelling sluit. Voordat hem of haar een bursaalcontract wordt aangeboden, dient de geselecteerde kandidaat administratief te worden bevestigd door de Commissie.

Deelnemingsvoorwaarden voor bursalen

De Marie Curie-opleidingscentra verstrekken aan jonge onderzoekers die een doctoraatsopleiding volgen beurzen voor een kort verblijf van drie maanden tot één academisch jaar. Met name vrouwen worden aangemoedigd een aanvraag hiervoor in te dienen. De onderzoekers moeten onderdaan zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat of ten minste de vijf voorgaande jaren in de Gemeenschap hebben gewoond. Er worden geen beurzen verstrekt aan onderzoekers uit een geassocieerde staat die onderzoek verrichten in een geassocieerde staat. Het onderzoek moet plaatsvinden in een lidstaat of een geassocieerde staat buiten het land van herkomst of het land waar de bursaal recent primair werkzaam is geweest, d.w.z. het land waar de onderzoeker in de twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de selectie door de gastinstelling gedurende meer dan twaalf maanden zijn of haar

normale werkzaamheden heeft verricht. De onderzoekers moeten hun doctoraatsopleiding volgen in een ander land dan waar de gastinstelling gevestigd is, op een vakgebied dat aansluit bij de activiteiten van het opleidingscentrum. Het verblijf in het opleidingscentrum moet door de instelling waaraan de onderzoeker promoveert, worden erkend als een integrerend onderdeel van de doctoraatsopleiding. De leeftijdsgrens is gesteld op 35 jaar op het moment van selectie door de gastinstelling; er wordt rekening gehouden met eventuele loopbaanonderbrekingen wegens militaire of vervangende dienstplicht of de zorg voor kinderen.

Communautaire bijdrage en contractuele verplichtingen

De communautaire bijdrage dient ter financiering van korte verblijven van jonge onderzoekers in een opleidingscentrum; tevens draagt de Gemeenschap bij in de onderzoek- en beheerkosten van de gastinstelling. De hoogte van de communautaire bijdrage staat vermeld in de bijlage. De bursaal krijgt een toelage als bijdrage in de kosten voor zijn of haar verblijf in de gastinstelling. De gastinstelling biedt de bursaal adequate onderzoekfaciliteiten en begeleiding en vergoedt de reiskosten van het land waar de gastinstelling gevestigd is naar het land waar de bursaal thans werkzaam is. Het contract met de gastinstelling heeft normaal gesproken een looptijd van maximaal vier jaar.

COÖRDINATIE MET ANDERE COMMUNAUTAIRE PROGRAMMA'S

Teneinde de consistent hoge kwaliteit en het prestige van de Marie Curie-beurzen te waarborgen zullen de uit hoofde van de specifieke programma's van het vijfde kaderprogramma verstrekte Marie Curie-beurzen in het kader van het programma voor menselijk potentieel worden gecoördineerd.

Aldus wordt ervoor gezorgd dat voor alle Marie Curie-beurzen, of deze nu in het kader van een specifiek programma of van een horizontaal programma worden verstrekt, dezelfde regels gelden met betrekking tot de uitvoeringsmodaliteiten, deelnemingsvoorwaarden, wettelijke en financiële regelingen, duur en normen. Bovendien is het de bedoeling dat alle voorstellen op één centraal punt worden ingediend.

De algemene regels worden vastgelegd in het programma voor menselijk potentieel en toegepast bij alle programma's die voorzien in een regeling voor Marie Curie-beurzen. In het kader van het onderhavige programma wordt voorts een periodiek overzicht opgesteld van de uit hoofde van het vijfde kaderprogramma verstrekte Marie Curie-beurzen. De hiervoor noodzakelijke informatie wordt door de uitvoerenden van de specifieke programma's verstrekt.

Uit hoofde van het programma 'Bevestiging van de internationale rol van communautair onderzoek' worden middelen beschikbaar gesteld voor de financiering van beurzen om jonge wetenschappers uit ontwikkelingslanden (waaronder opkomende economieën en Mediterrane partnerlanden in de gelegenheid te stellen naar Europa te komen om voor een periode van maximaal zes maanden aan projecten te werken.

INDICATIEF TIJDSHEMA⁶

⁶ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum van indiening van voorstellen ⁷	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort beurzen waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99	17/05/99	oktober 1999	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	11
02/03/99	16/06/99	november 1999	alle	bedrijfsleven	5
11/06/99	13/10/99	maart 2000	alle	ontwikkeling	4
11/06/99	13/10/99	maart 2000	alle	opleidingscentra	11
02/03/99	15/03/00	augustus 2000	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
15/02/00	15/06/00	oktober 2000	alle	bedrijfsleven	4
02/03/99	13/09/00	februari 2001	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
02/03/99	14/03/01	augustus 2001	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	9
15/02/01	16/05/01	oktober 2001	alle	ontwikkeling	3
15/02/01	16/05/01	oktober 2001	alle	opleidingscentra	11
15/02/01	13/06/01	oktober 2001	alle	bedrijfsleven	4
02/03/99	12/09/01	februari 2002	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	10
02/03/99	13/03/02	augustus 2002	alle	individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	10

B. BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

ALGEMEEN DOEL

Onder 'onderzoekinfrastructuur' wordt verstaan de faciliteiten en instellingen die essentiële diensten verlenen aan de onderzoeksgemeenschap. Hiertoe behoren bijvoorbeeld grootschalige onderzoekinstallaties, verzamelingen, bijzondere habitats, bibliotheken, databanken en geïntegreerde netwerken van kleine onderzoekinstallaties, evenals infrastructurele centra die op basis van een verzameling technieken en know-how een dienst verlenen aan de onderzoeksgemeenschap.

Gelet op het feit dat het ontwikkelen en exploiteren van infrastructuur een taak is van de nationale autoriteiten zijn voor de activiteit 'betere toegang tot onderzoekinfrastructuur' de volgende algemene doelstellingen geformuleerd:

- nieuwe mogelijkheden scheppen voor grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur van communautair belang;
- exploitanten en gebruikers van infrastructuur stimuleren om samen te werken en efficiënt gebruik te maken van onderzoekinfrastructuur en zodoende de dienstverlening aan de wetenschappelijke gemeenschap te verbeteren;
- coördinerende, ondersteunende en begeleidende maatregelen nemen die moeten zorgen voor samenhang met verwante activiteiten in het kader van andere specifieke programma's.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Met de regeling voor '*grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur*' wordt beoogd:

⁷ Voor de regelingen voor individuele beurzen, terugkeerbeurzen en beurzen voor ervaren onderzoekers wordt één uitnodiging gepubliceerd, waarop tot de laatste beoordelingsbijeenkomst kan worden gereageerd. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Regelmatig vindt er een beoordeling van ingediende voorstellen plaats. De uiterste data betreffen sluitingsdata voor de afzonderlijke beoordelingsbijeenkomsten.

- per 100 miljoen euro steun circa 8.000 onderzoekers toegang te verschaffen tot zo'n 100 infrastructures buiten het land waarin zij werkzaam zijn. Verwacht wordt dat ongeveer 60% van de betrokken onderzoekers jonge onderzoekers zijn (d.w.z. 35 jaar of jonger), van wie ongeveer de helft nog niet gepromoveerd is; en
- onderzoekers de gelegenheid te bieden hun wetenschappelijk inzicht te vergroten, hun kennis van belangrijke technieken te verbeteren, nuttige nieuwe contacten te leggen met andere onderzoekers en instellingen en, met name wat de jonge onderzoekers betreft, hun carrièrevooruitzichten te verbeteren.

Met de regeling voor '*samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur*' wordt beoogd per 10 miljoen euro steun de samenwerking tussen circa 120 deelnemers van 12 netwerken te bevorderen. Het is de bedoeling dat ongeveer twee derde van deze deelnemers exploitanten zijn van infrastructuur, waaronder een groot deel van de uit hoofde van de regeling inzake grensoverschrijdende toegang ondersteunde infrastructuur.

Ingevolge de regeling voor '*OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur*' wordt per 10 miljoen euro naar verwachting aan ongeveer acht projecten steun verleend. Elk project wordt geacht in een nieuwe techniek of technologie te resulteren die infrastructures op het desbetreffende vakgebied aanmerkelijk beter toegankelijk maakt.

UITVOERING

B.1 GRENDOERSCHRIJDENDE TOEGANG TOT GROTE ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

De term 'grote onderzoekinfrastructuur' verwijst naar infrastructuur die een dienst van wereldklasse levert die van essentieel belang is voor de uitvoering van onderzoek van topkwaliteit, die zeldzaam is in Europa, relatief hoge investerings- of exploitatiekosten met zich meebrengt naar verhouding van de gebruikelijke kosten op dat specifieke vakgebied, en adequate wetenschappelijke, technische en logistieke ondersteuning kan bieden aan externe, met name nieuwe, gebruikers.

Doel van deze regeling is onderzoekteams (en individuele onderzoekers) nieuwe mogelijkheden te bieden om toegang te krijgen tot de grote onderzoekinfrastructuur die van belang is voor hun werk, ongeacht waar in de lidstaten of geassocieerde staten deze zich bevindt.

Deelnemers

Aan dit programmaonderdeel kan worden deelgenomen door juridische entiteiten die grote onderzoekinfrastructuur exploiteren. Internationale organisaties die in de lidstaten of geassocieerde staten grote onderzoekinfrastructuur exploiteren kunnen bij uitzondering met steun van het programma deelnemen, mits de gefinancierde toegang aansluit op de missie van de betrokken organisatie en bovendien niet in aanmerking komt voor steun uit de eigen financiële middelen van de organisatie. Normaal gesproken zijn grote onderzoekinfrastructures in één bepaalde plaats gelokaliseerd, maar een aantal verspreid opgestelde kleinere, complementaire installaties kan ook als een grote onderzoekinfrastructuur worden beschouwd, wanneer ze als één dienst onder een coherente beheerstructuur worden aangeboden.

Deze regeling is met name van belang voor onderzoekers in regio's van de Gemeenschap waar zulke onderzoekinfrastructures zeldzaam zijn. Gebruikers worden geacht hun resultaten binnen een redelijk tijdsbestek in openbare literatuur te publiceren. De regeling is bedoeld om gebruikers toegang tot onderzoekinfrastructuur te verschaffen voor een korte periode, d.w.z. in beginsel (afhankelijk van de aard van de installatie) niet langer dan drie maanden.

Communautaire bijdrage

De Gemeenschap financiert 100% van de reis- en verblijfskosten van onderzoeksteams die de infrastructuur bezoeken en in andere lidstaten of geassocieerde staten werken dan waar de eigenaar of de exploitant van de infrastructuur gevestigd is. Tevens financiert de Gemeenschap 100% van de in aanmerking komende extra kosten die worden gemaakt om de onderzoeksteams toegang te verlenen tot de infrastructuur; deze worden berekend hetzij op basis van een eenheidsprijs per gebruiker - deze wordt met de infrastructuurexploitant bedongen en dient te zijn afgeleid van diens directe bedrijfskosten - hetzij op basis van de reële extra kosten die worden gemaakt om de installatie ter beschikking te stellen van de van de onderzoeksteams die de infrastructuur bezoeken. Bijdragen in de vermogenskosten komen niet voor steun in aanmerking.

Voor de naar aanleiding van de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen gesloten contracten gelden de volgende richtsnoeren:

- de communautaire bijdrage aan een infrastructuur varieert van ongeveer 0,1 tot zo'n 0,75 miljoen ecu per jaar, met een gemiddelde van circa 0,3 miljoen euro per jaar;
- ingevolge deze regeling wordt maximaal 20% van het totale aantal keren dat toegang wordt verleend tot een bepaalde infrastructuur gefinancierd, om te voorkomen dat de exploitatie van de infrastructuur te zeer afhankelijk wordt van de regeling;
- de duur van de steun varieert van minimaal drie tot maximaal vier jaar;
- alle contracten worden geacht in te gaan op 1 januari 2000.

Infrastructuur waarvoor in het kader van het eerdere programma voor opleiding en mobiliteit soortgelijke, nog lopende contracten zijn gesloten kunnen voor aanvullende steun in aanmerking komen, hoewel bij de indiening van een verzoek daartoe rekening dient te worden gehouden met de vraag hoe vaak er na 31 december 1999 uit hoofde van die eerdere contracten nog toegang tot deze infrastructuur zal worden verleend.

Publicatie van mogelijkheden

De lijst van geselecteerde infrastructuur wordt vervolgens gepubliceerd op de internet-homepage van het programma, waar onderzoekers die middels het programma toegang willen krijgen tot een van deze infrastructuren kunnen lezen dat zij zich hiervoor rechtstreeks tot de desbetreffende exploitant dienen te richten. De exploitanten van de geselecteerde infrastructuur dienen in regelmatige publicaties in relevante tijdschriften of op internet een beschrijving te geven van de toegangsmogelijkheden. Gebruikers worden door de individuele exploitanten geselecteerd op grond van de wetenschappelijke/technische merites van de voorstellen van de kandidaat-gebruikers, waarbij voorrang wordt gegeven aan nieuwe gebruikers en gebruikers uit landen waar een dergelijke infrastructuur niet bestaat.

B.2 SAMENWERKINGSNETWERKEN VOOR INFRASTRUCTUUR

Doel van deze regeling is infrastructuurexploitanten aan te moedigen tot zelfcoördinatie en bundeling van middelen teneinde een cultuur van onderlinge samenwerking te bevorderen, een kritische massa tot stand te brengen voor onderzoek naar betere technieken, instrumenten en technologieën, goede praktijken te verspreiden, gemeenschappelijke protocollen en interoperabiliteit te bevorderen, complementariteit aan te moedigen en de totstandbrenging van 'verspreide' en 'virtuele' grote installaties te stimuleren.

Deelnemers

De deelnemers aan deze netwerken zijn exploitanten van onderzoekinfrastructuur, onderzoeksteams van universiteiten, onderzoekcentra en bedrijven, vertegenwoordigers van gebruikers van de infrastructuur en producenten van apparatuur. Een netwerk moet bestaan uit ten minste drie onderling onafhankelijke juridische entiteiten die onderzoekinfrastructuur exploiteren en die gevestigd zijn in ten minste drie verschillende lidstaten of geassocieerde staten. Het wordt door één van deze juridische entiteiten gecoördineerd.

Communautaire bijdrage

De samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur gelden als thematische netwerken. De Gemeenschap financiert tot 100% van de in aanmerking komende extra kosten voor de coördinatie en tenuitvoerlegging van het netwerk. Wat de naar aanleiding van de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen gesloten contracten betreft, zal de jaarlijkse steun aan een netwerk naar verwachting gemiddeld niet meer dan 0,03 miljoen euro per deelnemer bedragen. De maximale duur van een netwerk bedraagt vier jaar.

B.3 OTO-PROJECTEN INZAKE ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR

Doel van dit programmaonderdeel is steun te verlenen voor onderzoekinspanningen in samenwerkingsverband die van groot communautair belang kunnen zijn voor de toegankelijkheid van onderzoekinfrastructuur en de kwaliteit van de daarmee samenhangende diensten op een bepaald gebied. Dergelijke OTO-projecten worden met name aangemoedigd wanneer ze dienen ter ondersteuning van de in het kader van dit programma ontplooiende activiteiten van de samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur of van de gecoördineerde werkzaamheden van de voorganger van dit programma, het programma voor de opleiding en mobiliteit van onderzoekers.

Deelnemers

Deelnemers van deze projecten zijn exploitanten van onderzoekinfrastructuur, onderzoeksteams van universiteiten, onderzoekcentra en bedrijven, en producenten van apparatuur. Aan een project moet worden deelgenomen door ten minste twee onderling onafhankelijke juridische entiteiten die onderzoekinfrastructuur exploiteren en die gevestigd zijn in ten minste twee lidstaten of geassocieerde staten. Het project wordt door een van deze juridische entiteiten gecoördineerd.

Communautaire bijdrage

De communautaire bijdrage dekt maximaal 50% van de totale in aanmerking komende kosten van het project, met een progressieve daling naarmate het project dichter bij de markt staat. Voor juridische entiteiten die geen analytische exploitatieboekhouding voeren worden de in verband met het project gemaakte extra kosten voor 100% gefinancierd. De contracten zijn niet bedoeld om de aanschaf van vaste kapitaalgoederen te financieren. De naar aanleiding van de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen geselecteerde projecten zullen naar verwachting maximaal vier jaar duren en minimaal tien manjaren aan onderzoekactiviteiten behelzen.

B.4 RONDETAFLGESPREKKEN, ONDERZOEKPANELS EN VERKENNENDE WORKSHOPS

Bij de *rondetafelgesprekken* komen groepen exploitanten van uit hoofde van het programma (of het eerdere programma voor opleiding en mobiliteit van onderzoekers) gefinancierde gelijksoortige infrastructuren bijeen om de contractwerkzaamheden te coördineren en ervaringen uit te wisselen, om de onderzoekinspanningen van individuele contractanten uit te breiden teneinde een kritische massa te bereiken, en

om te overleggen met vertegenwoordigers van gebruikers. Als het onderwerp van een rondetafelgesprek aansluit bij een specifiek programma, zullen deelnemers van dat programma voor het gesprek worden uitgenodigd. Dergelijke rondetafelgesprekken kunnen gelden als thematische netwerken, mits er minimaal drie infrastructuurexploitanten uit ten minste twee lidstaten of geassocieerde staten aan deelnemen die in het kader van dit programma of het eerdere programma voor opleiding en mobiliteit van onderzoekers worden ondersteund.

De *onderzoekpanels* analyseren de rol van het programma ten aanzien van specifieke categorieën onderzoekinfrastructuur of specifieke onderzoekgebieden.

De *verkennende workshops voor onderzoekinfrastructuur* zijn bedoeld om potentiële deelnemers aan onderzoekinfrastructuuronderdelen die weinig ervaring hebben met grensoverschrijdende samenwerking kennis te laten maken met de mogelijkheden om een voorstel voor een samenwerkingsnetwerk of een OTO-project inzake onderzoekinfrastructuur op te stellen.

BEOORDELINGSCRITERIA

De selectie van voorstellen voor te financieren grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur en de vaststelling van de hoogte van de te verlenen steun geschieden aan de hand van de volgende criteria:

- de kwaliteit van de infrastructuur, met name de vraag of de infrastructuur van wereldklasse is en het programma geavanceerde apparatuur biedt;
- de kwaliteit van het onderzoek dat externe gebruikers met behulp van de infrastructuur kunnen uitvoeren;
- de kwaliteit van de wetenschappelijke, technische en logistieke ondersteuning die de externe gebruikers kunnen krijgen, met inbegrip van de kwaliteit van de onderzoekomgeving;
- de belangstelling voor de infrastructuur onder nieuwe grensoverschrijdende gebruikers uit landen waar een dergelijke infrastructuur niet bestaat; en
- het rendement van de communautaire steun.

Bovendien zal rekening worden gehouden met de communautaire voordelen die de voorstellen opleveren in termen van verbetering van het wetenschappelijke en technische potentieel van de minder welvarende regio's. De wetenschappelijke/technische merites en het rendement zijn bij het selectieproces van doorslaggevend belang, maar bij gelijke geschiktheid wordt de voorkeur gegeven aan voorstellen over infrastructuren in minder welvarende regio's van de Gemeenschap. Met betrekking tot infrastructuur waarvoor uit hoofde van dit of eerdere kaderprogramma's reeds contracten voor soortgelijke activiteiten zijn gesloten, wordt bij de selectie van voorstellen en de vaststelling van de hoogte van de steun tevens rekening gehouden met de uit hoofde van die programma's uitgevoerde tussentijdse en eindevaluaties.

Voorstellen voor samenwerkingsnetwerken, rondetafelgesprekken en workshops worden geselecteerd op basis van hun potentieel om de toegang tot en de dienstverlening van onderzoekinfrastructuur van communautair belang te verbeteren en de het vermogen van de deelnemers om de activiteiten van het netwerk (of de workshop) op efficiënte wijze te coördineren.

OTO-projecten worden geselecteerd op grond van de wetenschappelijke originaliteit van het project, de kwaliteit van de voorgestelde onderzoeksmethode en het werkplan, het potentieel van het project om de toegankelijkheid van onderzoekinfrastructuur in

Europa te verbeteren, de algemene belangstelling van infrastructuurexploitanten en gebruikers, en de kwaliteit van het projectbeheer en de bekwaamheid van de partners.

Een aantal van de in de beoordelingshandleiding beschreven algemene beoordelingscriteria (namelijk (i) wetenschappelijke/technische kwaliteit en innovatie, (ii) toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot EU-beleid, en (v) beheer en middelen) is reeds genoemd bij de bovenstaande programmaspecifieke criteria. Enkele andere criteria (namelijk (iii) bijdrage tot de sociale doelstellingen van de Gemeenschap en (iv) economische ontwikkeling en wetenschappelijke/technische vooruitzichten) spelen vanwege de aard van deze activiteit een ondergeschikte rol en zullen derhalve buiten beschouwing blijven.

COÖRDINATIE MET ANDERE ACTIVITEITEN

Deze activiteit wordt uitgevoerd in nauwe coördinatie met verwante activiteiten uit hoofde van andere onderdelen van het kaderprogramma om een consistente en complementaire benadering bij de verlening van steun voor onderzoekinfrastructuur te waarborgen. Meer in het bijzonder wordt in het kader van dit programma:

- een overzicht gepubliceerd waarin voor alle categorieën onderzoekinfrastructuur is aangegeven uit hoofde van welke specifieke programma's zij voor steun in aanmerking kunnen komen; en
- jaarlijks een verslag gepubliceerd met een overzicht van alle uit hoofde van het kaderprogramma ontplooiden activiteiten ter ondersteuning van onderzoekinfrastructuur en van alle contracten die in het voorgaande jaar zijn gesloten.

Ook wordt deze activiteit gecoördineerd met het specifieke programma 'Bevestiging van de internationale rol van het communautaire onderzoek', met name met betrekking tot de banden met internationale organisaties en met mondiale initiatieven inzake onderzoekinfrastructuur.

INDICATIEF TIJDSHEMA⁸

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum van indiening van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting als % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99	04/0599	januari 2000	toegang tot onderzoekinfrastructuur	65
			samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	
			OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur	
15/11/99	15/02/00	november 2000	samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	5
			rondetafelgesprekken (thematische netwerken) & verkennende workshops	
15/11/00	15/02/01	november 2001	toegang tot onderzoekinfrastructuur	30
			samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur	
			OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur	
			rondetafelgesprekken (thematische netwerken) & verkennende workshops	

⁸ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervoegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

C. BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE TOPKWALITEIT

ALGEMEEN DOEL

Wetenschappelijke en technologische topkwaliteit zijn van essentieel belang als Europa in het concurrerende klimaat van internationaal onderzoek en wetenschappelijke ontwikkeling successen wil boeken. Met de bevordering van topkwaliteit wordt beoogd de beste onderzoekers en teams te betrekken bij en te engageren in Europees onderzoek en onderzoeksresultaten van topkwaliteit van Europese onderzoekers beter zichtbaar te maken. Tegelijkertijd is het van belang het beeld dat de samenleving heeft van wetenschap en onderzoek te verbeteren teneinde een gunstig klimaat te scheppen voor onderzoek en technologische ontwikkeling, met name voor de uit hoofde van de communautaire kaderprogramma's ontplooiende activiteiten. Wetenschappelijke activiteiten en onderzoek kunnen alleen slagen en de verwachte voordelen opleveren als burgers een fundamenteel inzicht verwerven in wetenschap en wetenschappelijke kwesties en een positieve houding aannemen ten aanzien van activiteiten op dit terrein en de resultaten daarvan.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Met betrekking tot de *'wetenschappelijke conferenties van hoog niveau'* wordt beoogd dat er:

- steun wordt verleend voor in totaal duizend wetenschappelijke bijeenkomsten; en
- meer dan honderdduizend mensen aan deelnemen.

Ten aanzien van de *'onderscheidingen'* wordt verwacht dat er:

- zo'n tienduizend studenten worden gemobiliseerd; en
- circa vijfhonderd teams van gerenommeerde onderzoekers bij betrokken zijn.

Ten aanzien van de *'voorlichtingscampagnes'* wordt verwacht dat er:

- twintig tot dertig samenwerkingsnetwerken worden ondersteund;
- circa honderd tot honderdvijftig partners bij betrokken worden; en
- honderdduizenden Europese burgers worden bereikt door de organisatie van de Europese 'Week van wetenschap en technologie' en de verstrekking van informatie via elektronische netwerken.

UITVOERING

C.1 WETENSCHAPPELIJKE CONFERENTIES VAN HOOG NIVEAU

De wetenschappelijke conferenties van hoog niveau moeten door middel van uitwisselingen bijdragen tot de wetenschappelijke vooruitgang en ervaren onderzoekers, die de wetenschappelijke en technologische ontwikkeling gestalte geven, de gelegenheid te geven hun kennis en ervaring te delen met de jongere generatie. De wetenschappelijke bijeenkomsten bieden tevens een kader waarin onderzoekers die onderdaan zijn van een lidstaat of geassocieerde staat maar werkzaam zijn buiten de lidstaten en geassocieerde staten kunnen deelnemen aan netwerken om contacten en wetenschappelijke betrekkingen met collega's in Europa aan te knopen en te onderhouden.

Deelnemers

Aan dit programmaonderdeel kan worden deelgenomen door in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten uit alle sectoren van het wetenschappelijk onderzoek die een wetenschappelijke bijeenkomst willen

organiseren waarbij een representatieve groep onderzoekers uit de desbetreffende wetenschappelijke gemeenschap betrokken is. Onderzoekers die met communautaire steun deelnemen aan zulke bijeenkomsten dienen normaal gesproken onderdaan te zijn van een lidstaat of geassocieerde staat. Hiertoe behoren ook onderzoekers die op het ogenblik dat de bijeenkomst plaatsvindt, werkzaam zijn in laboratoria of instellingen buiten de lidstaten of geassocieerde staten. Onderdanen van derde landen kunnen voor steun in aanmerking komen wanneer zij ten minste de voorgaande vijf jaren in de Gemeenschap woonachtig zijn geweest of wanneer ze als hoofdspreker zijn uitgenodigd of als wetenschappelijk organisator optreden. De organisatoren van de bijeenkomsten zullen met name vrouwelijke onderzoekers tot deelneming aanmoedigen.

Deelnemingsvoorwaarden

Er zijn vier categorieën wetenschappelijke conferenties van hoog niveau die voor steun in aanmerking komen (ook reeksen conferenties komen voor steun in aanmerking):

- Euroconferenties, waarbij gerenommeerde wetenschappers en jonge onderzoekers bijeen worden gebracht om bij te dragen tot de vooruitgang van de wetenschap en de opleiding van jonge onderzoekers. Aan zulke conferenties, die in de regel niet langer dan vijf dagen duren, wordt normaal gesproken door maximaal honderd mensen deelgenomen;
- Eurocursussen, -workshops en -zomercursussen, waar gerenommeerde wetenschappers de gelegenheid krijgen om hun kennis en ervaring te delen met de jongere generatie Europese onderzoekers. De cursussen en workshops duren normaal gesproken niet langer dan twee weken en er kunnen maximaal dertig of, wat de zomercursussen betreft, tachtig mensen aan deelnemen;
- grote conferenties, met meer dan honderd deelnemers; en
- niet-traditionele conferenties zoals elektronische conferenties ('virtuele conferenties') of doctoraatsconferenties, d.w.z. conferenties die door de jongere generatie onderzoekers ten behoeve van vakgenoten worden georganiseerd.

Om voor steun in aanmerking te komen moet een bijeenkomst worden georganiseerd in een lidstaat of geassocieerde staat. Conferenties met winst oogmerk komen niet voor steun in aanmerking.

Beoordelingscriteria

De te ondersteunen wetenschappelijke conferenties van hoog niveau worden aan de hand van de volgende criteria geselecteerd:

- het belang van het voorgestelde onderwerp voor de wetenschappelijke wereld;
- de kwaliteit van het voorgestelde programma;
- de relevantie van de bijeenkomst voor de opleiding van de jongere generatie Europese onderzoekers; en
- de Europese meerwaarde van de bijeenkomst.

Communautaire bijdrage

De wetenschappelijke conferenties van hoog niveau gelden als begeleidende maatregelen. Door de Gemeenschap wordt bijgedragen in de volgende categorieën kosten:

- A) tot 100% van de kosten voor de deelneming van jonge onderzoekers die op het moment van de bijeenkomst werkzaam zijn in een lidstaat of geassocieerde staat (reis-, verblijfs- en deelnemingskosten);

- B) tot 100% van de kosten voor de deelneming van jonge onderzoekers die op het moment van de bijeenkomst werkzaam zijn buiten de lidstaten en geassocieerde staten (reis-, verblijfs- en deelnemingskosten);
- C) to 50% van de kosten voor de deelneming van gastsprekers en wetenschappelijk organisatoren (reis- en verblijfkosten); en
- D) organisatiekosten (huur van zalen en apparatuur, publiciteit, aanschaf van materialen die van essentieel belang zijn voor de opleidingsdoeleinden van de bijeenkomst enz.).

Per type bijeenkomst komen de volgende categorieën kosten voor steun in aanmerking

- Euroconferenties, -cursussen, -workshops en -zomercursussen: kostencategorieën A, B, C en D;
- grote conferenties: categorie A;
- niet-traditionele conferenties: elektronische conferenties (categorie D), doctoraatsconferenties (categorie A, B en D).

De contracten met de organisatoren van de conferenties belopen in beginsel maximaal 0,110 miljoen euro en 0,035 miljoen euro per bijeenkomst; wat de grote conferenties en de doctoraatsconferenties betreft, bedraagt de maximale steun 0,020 miljoen euro per conferentie. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen kan er meer steun worden verleend.

C.2 ONDERSCHIEDINGEN VOOR GEAVANCEERD ONDERZOEK

Onderscheidingen betekenen publieke erkenning en zichtbaarheid voor Europese onderzoekers die via in Europees samenwerkingsverband uitgevoerd onderzoek opmerkelijke, succesvolle wetenschappelijke of technologische resultaten hebben geboekt. Aan studenten van instellingen van middelbaar of hoger onderwijs die opmerkelijk wetenschappelijk werk hebben geleverd worden onderscheidingen toegekend om hen te motiveren om op de ingeslagen weg verder te gaan en de toekomst van Europa op wetenschappelijk en technologisch gebied te verzekeren en leeftijdgenoten van de prijswinnaars aan te moedigen om actieve belangstelling voor wetenschap en onderzoek aan de dag te leggen.

Er worden drie soorten onderscheidingen toegekend:

- de Descartes-prijs voor opmerkelijke wetenschappelijke en technologische prestaties die voortvloeien uit Europese samenwerking;
- de Archimedes-prijs voor studenten van instellingen voor hoger onderwijs in Europa die originele wetenschappelijke ideeën of concepten hebben ontwikkeld op voor de wetenschappelijke vooruitgang in Europa relevante gebieden; en
- de EU-wedstrijd voor jonge onderzoekers, een zoektocht naar wetenschappelijk talent van 15 tot 20 jaar.

DE DESCARTESPRIJS

Deelnemers

Deelnemers aan de wedstrijd zijn onderzoekers die bijzondere wetenschappelijke of technologische resultaten hebben bereikt bij Europees onderzoek in samenwerkingsverband.

Toelatingscriteria

Aanvragen voor de Descartesprijs moeten worden ingediend door leden van het projectteam zelf of nominaties kunnen door iedere derde namens de projectteams worden voorgedragen. Aanvragen moeten worden ingediend door juridische entiteiten.

De kandidaten voor de prijs moeten ingezetenen zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat, of tenminste gedurende de laatste vijf jaar in de EU hebben verbleven (voor natuurlijke personen); of in een lidstaat of een geassocieerde staat zijn gevestigd (voor rechtspersonen).

De wedstrijd staat open voor alle gebieden van wetenschappelijke activiteit, ook voor sociale en economische wetenschappen.

De ingezonden projecten moeten ten uitvoer zijn gelegd door middel van Europees onderzoek in samenwerkingsverband, waarbij teams zijn betrokken die in de lidstaten of de geassocieerde staten zijn gevestigd. De minimumeis is twee onderling onafhankelijke juridische entiteiten die gevestigd zijn in twee verschillende lidstaten of in een lidstaat en een geassocieerde staat.

Beoordelingscriteria

Onderscheidingen worden toegekend aan projecten die het meeste blijf geven van:

- **Wetenschappelijke kwaliteit:** in de vorm van kwaliteit van de bereikte resultaten; bijdrage tot het oplossen van belangrijke wetenschappelijke en technologische problemen; mate van innovatie en bijdrage tot de stand van wetenschap en techniek.
- **Toegevoegde waarde voor Europa:** in de vorm van kwaliteit van de grensoverschrijdende samenwerking en combinatie van elkaar aanvullende deskundigheid en middelen; en relevantie van de resultaten met betrekking tot het communautaire beleid en de prioriteiten op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling;

Selectie

Er wordt een jury van 11 leden aangesteld, bestaande uit vooraanstaande wetenschappers uit verschillende landen, die het breedste spectrum van wetenschappelijke disciplines bestrijken. De jury wordt bijgestaan door panels van deskundigen. Een derde van de jury wordt jaarlijks vervangen en de leden van de jury kiezen onder elkaar een voorzitter.

De Descartesprijs wordt toegekend na een procedure in twee fasen.

Eerst worden alle in aanmerking komende projecten voorgelegd aan de desbetreffende panels van deskundigen. De panels maken een voorselectie van een beperkt aantal projecten die zij voorstellen; zij motiveren hun preselectie op grond van kwaliteit en aantal en stellen dienovereenkomstig een kort rapport over ieder geselecteerd project op. De lijst van voorgedragen projecten worden dan voorgelegd aan de jury, die besluit de Descartesprijs aan een of meer van de genomineerde projecten toe te kennen.

Bij het bepalen van het uiteindelijke aantal toe te kennen prijzen houdt de jury in het

bijzonder rekening met de selectiecriteria, het aantal bij ieder kandidaatproject betrokken teams en de beschikbare middelen.

Communautaire financiering

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning aan de meest verdienstelijke deelnemers. De geldprijzen bestaan uit het recht van de teams om fondsen te verwerven voor het verspreiden van de resultaten of voor het ondernemen van verdere onderzoekwerkzaamheden en bedraagt gemiddeld 50.000 euro per bij het geselecteerde project betrokken team;
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

DE ARCHIMEDESPRIJS

Deelnemers

Deelnemers aan de wedstrijd zijn doctoraalstudenten aan Europese instellingen voor hoger onderwijs.

Toelatingscriteria

Aanvragen voor de Archimedesprijs moeten door de betrokken studenten zelf worden ingediend of nominaties kunnen door iedere derde namens de studenten worden voorgedragen. Aanvragen moeten worden ingediend door juridische entiteiten.

De kandidaten moeten natuurlijke personen zijn (in geval van een team zijn de regels inzake toelatingscriteria van toepassing op alle leden van het team) die:

- ingezetenen zijn van een lidstaat of een geassocieerde staat, of tenminste gedurende de laatste vijf jaar in de EU hebben verbleven; en
- ingeschreven zijn in een in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde instelling voor hoger onderwijs; en
- colleges volgen aan een universiteit (of een daarmee gelijkgestelde instelling voor hoger onderwijs) die recht geeft op een diploma of daarmee gelijkgesteld certificaat welk de houder ervan direct toegang geeft tot studies met het oog op het behalen van een doctorstitel of daarmee gelijkgestelde graad.

De gepresenteerde wetenschappelijke en technologische resultaten moeten relevant zijn voor een van de in de uitnodiging genoemde thema's/problemen en moeten worden ondersteund door een erkende wetenschappelijke instelling. Voor de eerste prijs gelden de volgende problemen/thema's: "kunstmatige intelligentie: automaten en andere toepassingen", "concepten en hulpmiddelen voor wetenschappelijke samenwerking en wetenschappelijk onderwijs op lange afstand" en "technologische ontwikkeling en het beheer van risico-implicaties voor bestuur".

Beoordelingscriteria

Onderscheidingen worden toegekend aan projecten die het meeste blijk geven van:

- **Wetenschappelijke kwaliteit:** in de vorm van kwaliteit van de bereikte resultaten; creativiteit, originaliteit van resultaten in overeenstemming met het desbetreffende thema of probleem;
- **Europese dimensie/toegevoegde waarde:** relevantie van de resultaten op Europees niveau; projecten die kunnen bogen op Europees teamwork krijgen extra erkenning.

Selectie

Er wordt een jury van 11 leden aangesteld, bestaande uit vooraanstaande wetenschappers uit verschillende landen, die het breedste spectrum van wetenschappelijke disciplines bestrijken. De jury wordt bijgestaan door panels van deskundigen. De leden van de jury kiezen onder elkaar een voorzitter. Een derde van de jury wordt jaarlijks vervangen.

De Archimedesprijs wordt toegekend na een procedure in twee fasen. Eerst worden alle in aanmerking komende projecten voorgelegd aan de desbetreffende panels van deskundigen. De panels maken een voorselectie van een beperkt aantal projecten die zij voorstellen; zij motiveren hun preselectie op grond van kwaliteit en aantal en stellen dienovereenkomstig een kort rapport over ieder geselecteerd project op. De lijst van voorgedragen projecten wordt dan voorgelegd aan de jury, die besluit de Archimedesprijs aan een of meer van de genomineerde projecten toe te kennen.

Bij het bepalen van het uiteindelijke aantal toe te kennen prijzen houdt de jury in het bijzonder rekening met de selectiecriteria en de beschikbare middelen.

Communautaire financiering

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning; de geldprijzen bestaan uit het recht van de prijswinnars om fondsen te verwerven voor de verbetering en uitbouw van hun verdere wetenschappelijk carrière en bedraagt gemiddeld 50.000 euro per prijswinnaar.
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

WEDSTRIJD VAN DE EUROPESE UNIE VOOR JONGE WETENSCHAPPERS

Deelnemers

Deelnemers zijn juridische entiteiten die overeenkomstige wedstrijden organiseren op nationaal niveau en jonge mensen wier projecten in dat kader zijn geselecteerd.

Deelnemers zijn jonge wetenschappers die een hoofdprijs hebben gewonnen in een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers.

Toelatingscriteria

De deelnemers worden door de jury van hun respectieve nationale wedstrijd geselecteerd om hun project voor de EU-wedstrijd voor te dragen. Het zijn winnaars van hoofdprijzen.

Deelnemende landen zijn lidstaten, geassocieerde staten en landen waarmee de Commissie op regeeringsniveau een overeenkomst inzake hun deelneming aan de wedstrijd heeft gesloten.

De wedstrijd staat open voor deelnemers uit alle Europese landen die een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers organiseren. Tot de EU-wedstrijd worden echter alleen organisaties toegelaten die kunnen aantonen dat i) zij een eerlijke, open en billijke preselectie op nationaal niveau hebben georganiseerd, ii) de wedstrijd open staat voor alle gebieden van wetenschappelijke activiteit en iii) de organisatie de officiële steun heeft van het desbetreffende ministerie van dat land.

Komen enkel in aanmerking kandidaten die op het ogenblik van de EU-wedstrijd:

- natuurlijke personen zijn, die door een lidstaat of een geassocieerde staat zijn geselecteerd;
- tussen 15 en 20 jaar oud zijn;
- niet meer dan één jaar hoger onderwijs hebben voltooid;
- een hoofdprijs hebben gewonnen in een nationale wedstrijd voor jonge wetenschappers;
- nog niet eerder hebben deelgenomen aan de EU-wedstrijd, ook als het om een ander project gaat.

Projecten worden aanvaard op alle gebieden van wetenschappelijk activiteit. Aan de projecten mag zijn gewerkt door individuele deelnemers of door teams van niet meer dan 3 mensen; de regels inzake leeftijd en onderwijs zijn van toepassing op alle leden van het team.

Beoordelingscriteria

De selectie gebeurt op grond van **wetenschappelijk kwaliteit**: originaliteit en creativiteit in het aangeven en de aanpak van het basisprobleem; vaardigheid, zorgvuldigheid en degelijkheid bij de opzet en uitvoering van een onderzoekproject; afwerking van het project, van concept tot afsluiting; redenering en helderheid in de interpretatie en presentatie van resultaten; presentatie en vermogen om het project met de leden van de jury te bespreken.

Bij de toepassing van deze criteria wordt aandacht geschonken aan de leeftijd en het onderwijsniveau van de deelnemers.

Selectie

De jury beoordeelt eerst alle projecten en stelt dan een voorlopige beoordelingslijst op. De deelnemers dienen hun project voor de wedstrijd te presenteren. De leden van de jury kunnen dan hun voorlopige beoordeling aanpassen op grond van dergelijke presentaties en van verdere gesprekken of discussies met de deelnemers.

De jury neemt een definitief besluit en maakt de lijst van prijswinnaars bekend.

De jury bestaat uit wetenschappers uit verschillende deelnemende landen en bestrijkt het breedste spectrum van wetenschappelijke disciplines. Ieder jaar wordt een voorzitter benoemd. Maximaal een derde van de leden wordt jaarlijks vervangen.

Uitvoerige regelingen inzake de praktische organisatie van de EU-wedstrijd voor jonge wetenschappers zijn te vinden in het wedstrijdreglement.

Communautaire financiering

De prijzen worden gefinancierd als "begeleidende maatregelen". De communautaire financiering heeft betrekking op:

- het verlenen door de Commissie van geldprijzen en/of soortgelijke erkenning. Bovengenoemde geldprijzen zijn vastgesteld op een bedrag van 5.000 euro voor ieder van de drie winnaars van de eerste prijs; 3.000 euro voor ieder van de drie winnaars van de tweede prijs en 1.500 euro voor de drie winnaars van de derde prijs;
- de kosten in verband met de voorbereiding en praktische organisatie van de uitreikingsceremonie, tot 100% van de desbetreffende kosten.

C.3 PUBLIEKSVOORLICHTING

Het hoofddoel is meer publieke belangstelling te wekken voor wetenschappelijke activiteiten en technologische ontwikkelingen, in het bijzonder die welke in het kader van Europese onderzoekprogramma's tot stand komen, en zodoende de afstand tussen de wetenschap in een Europees perspectief en de burger te verkleinen. Dit moet ertoe bijdragen dat de Europese burgers een beter inzicht krijgen in, enerzijds, de positieve gevolgen van wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen voor het leven van alledag en, anderzijds, de beperkingen en mogelijke effecten van onderzoek en technische ontwikkelingen. Met deze activiteiten wordt er tevens naar gestreefd de wetenschappers meer bewust te maken van de vraagstukken en onderwerpen die het publiek bezighouden.

Waar mogelijk wordt met de activiteiten voortgebouwd op nationale activiteiten en aanvullig daarop gegeven.

Deelnemers

De deelnemers aan dit programmaonderdeel zijn in een lidstaat of geassocieerde staat gevestigde juridische entiteiten die professioneel betrokken zijn bij wetenschappelijke communicatie en voorlichting, de ontwikkeling van beleid en inzicht inzake de bekendheid van het publiek met wetenschap en technologie, of instanties die betrokken zijn bij de onpartijdige verspreiding, de bevordering en het gebruik van evenwichtige feitelijke wetenschappelijke informatie. Met 'wetenschappelijke communicatie' wordt met name bedoeld op de media, vervaardigers van

onderwijsmateriaal, musea voor wetenschap en technologie, verleners van wetenschappelijke elektronische informatiediensten enz.

Deelnemingsvoorwaarden

Er zijn vier categorieën activiteiten die voor steun in aanmerking komen:

- samenwerkingsnetwerken voor uitwisseling van de beste praktijken, kennis en know-how, van gemiddeld vijf niet-gelieerde partners uit ten minste drie lidstaten of geassocieerde staten. Ten minste een van de partners moet in een lidstaat gevestigd zijn. De duur van het samenwerkingsnetwerk ligt tussen de twee en drie jaar;
- rondetafelgesprekken over onderwerpen die verband houden met prioritaire Europese OTO-beleidsmaatregelen en -programma's;
- de organisatie van een Europese Week van wetenschap en technologie; en
- de verspreiding van informatie over wetenschappelijke onderwerpen via elektronische netwerken en langs andere geschikte wegen.

Alleen in een lidstaat of geassocieerde staat georganiseerde activiteiten komen voor steun in aanmerking.

Beoordelingscriteria

De selectie van voorstellen waarvoor communautaire steun zal worden verleend vindt plaats aan de hand van de volgende, in de beschikking betreffende het kaderprogramma beschreven criteria:

- wetenschappelijke/technische waarde en innovatie;
- toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot het EU-beleid;
- bijdrage tot sociale doelstellingen van de Gemeenschap; en
- middelen, partnerschap en beheer.

Bij de geselecteerde voorstellen kan het gaan om voorstellen voor nieuwe projecten of initiatieven die aan bovengenoemde criteria voldoen; ook kunnen er voorstellen worden geselecteerd die erop gericht zijn succesvolle nationale initiatieven een Europese dimensie te geven.

Prioriteiten voor 1999

De eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen heeft alleen betrekking op samenwerkingsnetwerken en de Europese Week van wetenschap en technologie. Wat de samenwerkingsnetwerken betreft, kunnen er voorstellen worden ingediend uit alle sectoren van het wetenschappelijk onderzoek. De Europese Week van wetenschap en technologie concentreert zich op projecten betreffende natuurverschijnselen die van invloed zijn op het leven van alledag (zoals de zon, het weer, de zeeën) en moet duidelijk maken hoe de wetenschap heeft bijgedragen tot ons inzicht in dit soort verschijnselen.

Communautaire bijdrage

De communautaire bijdrage wordt als volgt verdeeld:

- de netwerken gelden als thematische netwerken; de communautaire bijdrage bedraagt normaal gesproken niet meer dan gemiddeld 0,02 miljoen euro per partner per jaar; en
- de organisatie van rondetafelgesprekken en de Europese Week van wetenschap en technologie en de verspreiding van informatie over wetenschappelijke onderwerpen via elektronische netwerken worden gefinancierd als begeleidende maatregelen.

COÖRDINATIE MET ANDERE ACTIVITEITEN

Dit programmaonderdeel wordt nauw gecoördineerd met uit hoofde van andere onderdelen van het kaderprogramma uitgevoerde aanverwante activiteiten teneinde een consistente en aanvullende aanpak te waarborgen, met name wat betreft:

- de vaststelling van wetenschappelijke en technologische sectoren waarvoor gerichte publieksvoorlichtingsinitiatieven bijzonder belangwekkend en veelbelovend kunnen zijn.

INDICATIEF TIJDSHEMA⁹

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum voor het indienen van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99 ¹⁰	02/06/99	oktober 1999	alle	wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	20
	01/02/00	juni 2000	alle	wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	20
	01/02/01	juni 2001	alle	wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	20
	01/02/02	juni 2002	alle	wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	11
30/09/99	31/12/99	april 2000	alle	Descartesprijs	2
	31/12/00	april 2001	alle	Descartesprijs	2
	31/12/01	april 2002	alle	Descartesprijs	2
	31/08/02	december 2002	alle	Descartesprijs	2
30/09/99	1/06/00	november 2000	specifieke thema's	Archimedesprijs	1,5
15/04/00	1/05/01	november 2001	specifieke thema's	Archimedesprijs	1,5
15/04/01	1/05/02	november 2002	specifieke thema's	Archimedesprijs	1,5
02/03/99	02/06/99	februari 2000	W&T-week, samenwerkings-netwerken	publieksvoorlichting	5
15/01/00	15/04/00	oktober 2000	alle	publieksvoorlichting	4
15/01/01	15/04/01	oktober 2001	alle	publieksvoorlichting	4
15/01/02	15/04/02	oktober 2002	alle	publieksvoorlichting	4

⁹ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervoegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

¹⁰ Er wordt één uitnodiging gepubliceerd, waarop tot de laatste beoordelingsbijeenkomst kan worden gereageerd. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Regelmatig vindt er een beoordeling van ingediende voorstellen plaats. De uiterste data betreffen sluitingsdata voor de afzonderlijke beoordelingsbijeenkomsten.

D. KERNACTIVITEIT: VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED

ALGEMEEN DOEL EN ONDERZOEKTHEMA'S

Doel van deze kernactiviteit is een beter inzicht te verwerven in de structurele veranderingen die zich in de Europese samenleving voltrekken, teneinde methoden te vinden om het veranderingsproces te beheren en de Europese burgers actiever bij het vormgeven van hun eigen toekomst te betrekken. Dit omvat het analyseren van de belangrijkste trends die aan de veranderingen ten grondslag liggen, het analyseren van de relatie tussen technologie, werkgelegenheid en samenleving, het herbeoordelen van de mechanismen voor participatie in het collectief handelen op alle bestuurlijke niveaus, en het uitwerken van nieuwe ontwikkelingsstrategieën die groei, werkgelegenheid en economische en sociale samenhang stimuleren.

STRATEGIE VOOR DE TENUITVOERLEGGING VAN DE KERNACTIVITEIT

De voornaamste onderdelen zijn:

- de ontwikkeling van een algemeen kader dat de wetenschappelijke en politieke richting van het onderzoek aangeeft. De onderzoekthema's van dit kader zijn bedoeld om de wetenschappelijke gemeenschap houvast te bieden en duidelijk te maken welke onderliggende uitdagingen het hoofd moeten worden geboden. Dit algemene kader vormt tevens de basis waarop de prioritaire onderzoektaken voor elke uitnodiging tot het indienen van voorstellen worden geselecteerd;
- de ontwikkeling van mechanismen voor de totstandbrenging van een dialogo tussen onderzoekers, beleidsmakers en de Commissie. Hiertoe behoren formele overlegprocedures en voortdurende interacties tussen deze actoren via workshops en seminars, alsmede een passend gebruik van begeleidende maatregelen en informatieverspreiding. Van zulke mechanismen zal op ruime schaal gebruik worden gemaakt tijdens alle fasen van de uitvoering van de kernactiviteit: de vaststelling van onderzoektaken voor de verschillende uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, het toezicht op de onderzoekprojecten, de exploitatie van onderzoekresultaten en de uitwerking van concrete beleidsopties;
- de publicatie van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, die het voornaamste instrument vormen voor het onderzoek in het kader van deze kernactiviteit. De onderzoektaken waarop de verschillende uitnodigingen betrekking hebben, gaan in op vraagstukken die binnen het algemene kader vallen, waarbij de dialoog met de wetenschappelijke gemeenschap en beleidsmakers als leidraad dient;
- de organisatie van verspreidingsactiviteiten: het welslagen van de kernactiviteit is afhankelijk van een efficiënte verspreiding en exploitatie van onderzoekresultaten. Dit wordt bereikt door middel van diverse mechanismen, zoals het groeperen van projecten rond gemeenschappelijke thema's of het opstellen van beleidsnota's waarin de beleidsopties voor de besluitvormers op een rij zijn gezet. Om onderzoekresultaten te verspreiden worden een aantal activiteiten ontplooid, zoals workshops, publicaties en de ontwikkeling van relevante databases.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Deze kernactiviteit moet leiden tot:

1. sterkere mobilisatie van de Europese onderzoeksgemeenschap op het gebied van de sociale wetenschappen en relevante onderdelen van de menswetenschappen, betere samenwerking, meer netwerken en ontwikkeling van de Europese

onderzoekinfrastructuur voor de sociale wetenschappen. Specifieke resultaten die worden beoogd zijn:

- een verslag over de bijdrage die deze kernactiviteit levert tot de ontwikkeling van een Europese onderzoeksgemeenschap binnen de sociale wetenschappen;
 - de ontwikkeling van een database met informatie over lopend onderzoek in de EU op de gebieden waarop deze kernactiviteit betrekking heeft; en
 - een beoordeling van de bijdrage die deze kernactiviteit levert tot de ontwikkeling van een Europese onderzoekinfrastructuur binnen de sociale wetenschappen;
2. europeanisering van sociaal-economisch onderzoek, bevordering van onderzoek naar specifiek ‘Europese’ sociaal-economische vraagstukken, en betere vergelijkende analyses van lokale, regionale en nationale gegevens. Specifieke resultaten die worden beoogd zijn:
- een sterkere onderzoeksbasis voor het Europees beleid; en
 - een betere integratie van de sociaal-economische aspecten in het OTO-beleid en andere beleidslijnen van de EU;
3. verspreiding en benutting van onderzoek, onder meer door een betere dialoog tussen de onderzoeksgemeenschap en beleidsmakers, en betere en gebruiksvriendelijkere toegang tot onderzoekbevindingen voor de Europese burger¹¹. Specifieke resultaten die worden beoogd zijn:
- betere toegankelijkheid van naar aanleiding van de kernactiviteit opgestelde verslagen, via documentatiecentra enz.;
 - nota’s over de beleidsopties, workshops over de raakvlakken tussen onderzoek en beleid; en
 - de voorbereiding van incidentele, gebruikersvriendelijke en in voor iedereen begrijpelijke taal geformuleerde overzichten van onderzoekresultaten die van belang zouden kunnen zijn voor het algemene publiek.

ONDERZOEKTAKEN VOOR DE EERSTE UITNODIGING TOT HET INDIENEN VAN VOORSTELLEN

Grondbeginselen

Inleiding: de taken die in de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen aan de orde komen, hebben betrekking op specifieke vraagstukken en uitdagingen binnen het algemene kader van deze kernactiviteit en in het bijzonder van de doelstellingen en vier onderling samenhangende thema’s daarvan ("*Maatschappelijke trends en structurele veranderingen*", "*Technologie, samenleving en werkgelegenheid*", "*Bestuur en burgerschap*" en "*Nieuwe ontwikkelingsmodellen die groei en werkgelegenheid stimuleren*"). Voor deze kernactiviteit zijn nog drie uitnodigingen tot het indienen van voorstellen voor OTO-projecten en thematische netwerken gepland. Deze gaan op andere aspecten van deze thema’s in. Een aantal van de hieronder genoemde kwesties kan in volgende uitnodigingen tot het indienen van voorstellen in verschillende contexten opnieuw aan bod komen.

Uitvoering: de eerste uitnodiging betreft voorstellen voor *OTO-projecten* en *thematische netwerken*.

Toepassingsgebied en benadering: de voorstellen dienen onmiskenbaar betrekking te hebben op een van de hieronder genoemde onderzoektaken of een specifiek

¹¹ De lidstaten krijgen toegang tot informatie afkomstig van werkzaamheden in het kader van deze kernactiviteit overeenkomstig artikel 19, lid 3, van het Besluit van de Raad inzake de regels voor deelneming en verspreiding krachtens artikel 130 J van het Verdrag.

onderdeel daarvan; soms kunnen in een voorstel meerdere taken aan bod komen, maar dat dient dan wel op een coherente manier te geschieden. De voorstellen dienen innovatief en kwalitatief hoogwaardig onderzoek te betreffen.

De onderzoektaken houden verband met brede sociaal-economische kwesties met een complex en multidimensionaal karakter. Om te waarborgen dat de onderzoeken een zo groot mogelijke meerwaarde opleveren dient bij de opzet ervan waar mogelijk rekening te worden gehouden met de volgende richtsnoeren:

- in de voorstellen moet duidelijk worden aangegeven wat de *relevantie is voor de algemene doelstellingen en de vier onderling samenhangende thema's* van deze kernactiviteit (Beschikking van de Raad betreffende het specifieke programma) en welke significante bijdrage wordt geleverd tot de verwezenlijking van het doel van de desbetreffende onderzoektaak of -taken;
- om complexe, multidimensionale sociaal-economische vraagstukken te kunnen oplossen moeten ze vanuit verschillende oogpunten worden aangepakt; een *multidisciplinaire benadering* is dan ook zeer wenselijk;
- de voorstellen dienen *relevant te zijn voor het beleid* van de overheid of van andere actoren in de samenleving, op Europees, nationaal, regionaal of lokaal niveau;
- voor zover relevant dient bij de onderzoekopzet rekening te worden gehouden met de *algemene Europese context*, met inbegrip van Europese modellen van sociale en economische ontwikkeling, belangrijke ontwikkelingen zoals de uitbreiding van de EU en de monetaire unie, en de situatie van Europa in een mondiaal perspectief;
- in de voorstellen dient voor zover relevant het accent te liggen op het vergaren en toepassen van *kwalitatief hoogwaardige, vergelijkbare gegevens*. In deze context worden inspanningen aangemoedigd om de toegankelijkheid van zulke gegevens voor mensen die niet direct met het project te maken hebben te verbeteren en coherente archivering ervan te vergemakkelijken (met inachtneming van eventueel geldende contractuele beperkingen).

Groepering van onderzoektaken: onderzoektaken die sterk met elkaar samenhangen zijn hieronder gegroepeerd. Deze groepering is slechts een indicatie, bedoeld om de kritische massa van de onderzoekinspanningen te vergroten en de voornaamste onderlinge verbanden tussen verschillende kwesties en onderzoekdisciplines te verduidelijken.

Onderzoektaken

Taakoverschrijdende dimensies

Elk van de hieronder genoemde onderzoektaken vormt een specifieke en coherente uitdaging, maar er zijn ook een aantal aspecten die in meerdere of alle taken terugkomen.

Deze *taakoverschrijdende dimensies* zijn niet bij elke taak opnieuw beschreven, maar hieronder afzonderlijk op een rij gezet. Ze dienen, *voor zover relevant en wenselijk*, in de onderzoekvoorstellen te worden verwerkt. Het gaat hierbij om de volgende aspecten:

- de *man/vrouw-dimensie*, zowel in termen van drijfkracht als van resultaten;
- de integratie van een *historisch* en een *toekomstgericht perspectief*; en
- de implicaties van de onderzoekbevindingen voor *opleiding en onderwijs* in Europa.

EERSTE GROEP

De eerste groep behelst een aantal onderzoektaken betreffende belangrijke veranderingen in de Europese samenleving. Dit onderzoek is bedoeld om meer inzicht te verschaffen in de veranderingen op de desbetreffende gebieden en in de implicaties daarvan voor de burgers, maatschappelijke instellingen en de beleidsvorming.

Taak 1: Sociale en economische uitdagingen ten gevolge van veranderende gezinsstructuren. Het in het kader van deze taak uitgevoerde onderzoek dient duidelijk te maken welke sociale en economische uitdagingen de nieuwe gezinsstructuren vormen voor met name de verzorgingsstaat, de relatie tussen generaties, de arbeidspatronen, de tijdsbesteding, de rechtvaardigheid en onderwijskwesties zoals levenslange scholing. Vergelijkende analyses op nationaal en regionaal niveau van de demografische, sociaal-economische en culturele omstandigheden in Europa vormen een belangrijke dimensie.

Taak 2: Veranderingen in het arbeidspatroon en de gevolgen daarvan voor de kwaliteit van het bestaan. Doel hiervan is inzicht te krijgen in de gevolgen van veranderingen in het arbeidspatroon voor de kwaliteit van het bestaan. Door middel van onderzoek moeten de veranderende arbeidspatronen (en veranderingen in met werk samenhangende activiteiten zoals mobiliteit) alsmede toekomstige trends in kaart worden gebracht. Het onderzoek moet zich vooral richten op de gevolgen van deze veranderingen voor de kwaliteit van het arbeids-, huiselijk, maatschappelijk en cultureel leven, het leven als actief burger, de vrijetijdsbesteding, consumptiepatronen en de identiteit en dient rekening te houden met de trend naar levenslange scholing alsmede met de gevolgen van de veranderende houding ten aanzien van werk. Er dient onderzoek te worden verricht naar de verschillen tussen landen en regio's wat de relatie tussen werk en de kwaliteit van het bestaan betreft, alsmede naar de rol van economisch belangrijke culturele en institutionele factoren en van beleidsmaatregelen.

Taak 3: Uitdagingen voor Europese welzijnssystemen. Het onderzoek moet beogen aan te geven welke factoren noodzakelijk zijn om welzijnssystemen te ontwikkelen die in kunnen spelen op de voornaamste nieuwe uitdagingen waarvoor de sociaal-economische ontwikkeling in Europa wordt gesteld. Het accent dient hierbij te liggen op de gevolgen van structurele veranderingen voor de verzorgingsstaat in Europa, in het bijzonder op de effecten van demografische veranderingen, de toenemende internationale concurrentie en deregulering en veranderingen in arbeidspatronen. Tevens dienen, in een vergelijkend perspectief, de verschillende soorten welzijnssystemen, de prioriteiten en aanpassingsmogelijkheden daarvan en de gevolgen van veranderingen in de welzijnssystemen voor de maatschappelijke ongelijkheid te worden onderzocht. Het onderzoek dient te leiden tot beleidsrelevante voorstellen voor manieren om deze uitdagingen het hoofd te bieden teneinde de in Europa breed ondersteunde maatschappelijke doelstellingen te handhaven, met inachtneming van de bijdrage die de doelstellingen inzake sociale cohesie, het voorkomen van al te grote ongelijkheid en een betere kwaliteit van het bestaan leveren tot de dynamiek van de Europese economie. De rol van sociale beleidsmaatregelen en sociale investeringen als een productieve factor in een veranderende omgeving is een belangrijk aspect van de analyse.

Taak 4: Nieuwe arbeidsvormen. Doel van het onderzoek is te komen tot een herwaardering van een heel scala van activiteiten die niet binnen de huidige concepten van arbeid vallen, maar die desalniettemin in economische, sociale of politieke zin van groot belang zijn. Hieronder vallen bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, activiteiten van non-profitorganisaties, huishoudelijk werk en werk in lokale settings. Het onderzoek dient de ontwikkeling van conceptuele kaders voor de herwaardering van zulke activiteiten te ondersteunen. Zo dienen onder meer de algemene

economische en sociale gevolgen van deze nieuwe arbeidsvormen, de verschillen tussen mannen en vrouwen in dit opzicht en de verschillen binnen de EU te worden onderzocht.

Taak 5: Implicaties van maatschappelijke veranderingen voor opleiding en onderwijs. Voor het onderzoek worden op dit punt drie hoofdthema's onderscheiden. *Ten eerste* is er de ontwikkeling van perspectieven en methoden (onder meer in scholen) om tolerantie en begrip te kweken tussen verschillende culturen, de sociale omgang tussen leerlingen te ondersteunen, leerlingen aan te moedigen tot een meer actieve betrokkenheid als burger, en hun eigenwaarde te bevorderen. *Ten tweede* zijn er de preventie en aanpak van sociale ongelijkheid, marginalisering en uitsluiting van onderwijs en opleiding, alsmede de verbetering van de toegankelijkheid van en deelneming aan leerprocessen (deels door het leren aantrekkelijker te maken). *Ten derde* dient het onderzoek zich te richten op de verwerving van nieuwe vaardigheden om de inzetbaarheid te vergroten, onder meer door inventarisatie van nu en in de toekomst vereiste vaardigheden, rekening houdend met de overstap van onderwijs naar werk.

In het onderzoek kan kritisch worden gekeken naar conceptuele benaderingen, methoden en beleidsmaatregelen, alsmede naar obstakels die innovatie in de weg staan (van culturele, economische, institutionele, politieke, sociale of andere aard). Aanbevelingen voor beleidsmaatregelen en praktijken dienen in hun culturele en institutionele context te worden geplaatst.

TWEEDE GROEP

Met de taken uit deze groep wordt beoogd meer inzicht te verschaffen in de veranderende omstandigheden die van invloed zijn op de economische prestaties en het scheppen van werkgelegenheid, gelet op de politieke context en de implicaties voor de sociale ontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de voornaamste factoren die de economische ontwikkeling en verdeling van middelen bepalen en de onderlinge verbanden daartussen.

Taak 6: Relatie tussen de financiële sector en de rest van de economie en samenleving. Doel van het onderzoek moet zijn meer inzicht te krijgen in de veranderende relatie tussen de financiële sector en de rest van de economie en de samenleving, ook beschouwd vanuit een historisch en toekomstgericht perspectief, teneinde beleidsopties te ontwikkelen. Er kan worden gekeken naar veranderingen in de financiële regelgeving en in het gedrag van de financiële sector (met inbegrip van pensioen- en verzekeringsfondsen), alsmede naar de gevolgen van deze veranderingen voor de groei, de economische stabiliteit, de werkgelegenheid, het concurrentievermogen, het sociaal welzijn, de ongelijkheid, de openbare financiën enz., rekening houdend met de onderlinge verbanden daartussen. Voldoende aandacht dient te worden geschonken aan vergelijkende institutionele aspecten, aan internationale en mondiale dimensies en aan interacties tussen verschillende regio's in de wereld. De mogelijke gevolgen van de Europese monetaire unie voor deze zaken kunnen tevens aan de orde komen.

Taak 7: De dynamiek van kennis in de economie. Doel van het onderzoek op dit gebied is meer inzicht te verschaffen in de ontwikkeling, mobiliteit en verspreiding van kennis en de vraag hoe deze de economische ontwikkeling beïnvloeden. Met name de volgende aspecten dienen te worden onderzocht: de verschillende vormen van economisch nuttige kennis (bijvoorbeeld expliciete versus latente kennis) en de rol die deze spelen in de economische ontwikkeling, de economische aspecten van kennisoverdracht en -vergaring, en de relatie tussen kennis en collectieve (en individuele) competenties en vaardigheden. Een belangrijk aandachtspunt is de rol

van wetenschappelijk/technologische en niet-wetenschappelijk/technologische kennis in de dynamiek van de economie. Andere aspecten die aan bod kunnen komen zijn: de rol van sociale cohesie, vertrouwen en sociale netwerken, de ruimtelijke dimensies, en de veranderende positie van formele onderwijs- en opleidingsstelsels.

Taak 8: Internationalisering, technologie en werkgelegenheid in verschillende geografische omgevingen. Het onderzoek is bedoeld om inzicht te verschaffen in de gevolgen van internationalisering, technologie, innovatie en de opkomst van een kenniseconomie voor de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in verschillende geografische omgevingen, met name in stedelijke agglomeraties, kleinere stedelijke centra en plattelandsgebieden. De reorganisatie van productiesystemen (met inbegrip van diensten) ten gevolge van deze factoren is een belangrijk aandachtspunt, terwijl ook de rol van onderwijs- en opleidingsdiensten en het sociaal beleid aan de orde kan komen.

Taak 9: Relatie tussen werkgelegenheid en groei. Het onderzoek dient duidelijk te maken in welke opzichten en in hoeverre economische groei in het huidige tijdperk van belang kan zijn voor de werkgelegenheid in Europa, en op basis daarvan aan te geven hoe de werkgelegenheid in Europa zowel kwalitatief als kwantitatief kan worden verbeterd. Er dient te worden nagegaan in hoeverre er binnen Europa en tussen Europa en andere regio's in de wereld verschillen bestaan in de relatie tussen werkgelegenheid en groei en hoe deze relatie binnen een relevant tijdsbestek is veranderd. Tot de vraagstukken die in deze context aan de orde kunnen komen behoren onder meer de invloed van het macro-economisch beleid op groei en werkgelegenheid, met name wat de Europese monetaire unie en de EU-strategie voor verbetering van de werkgelegenheid betreft.

DERDE GROEP

Onder deze groep vallen een aantal taken die te maken hebben met Europese integratie en de hiermee samenhangende kwesties inzake bestuur, democratie, identiteit en cultuur. De interacties tussen de diverse bestuursniveaus en de verschillende actoren, waaronder de media, worden geanalyseerd. De vraag hoe mensen zichzelf zien in het licht van nieuwe vormen van identiteit en burgerschap wordt tevens onderzocht.

Taak 10: Europese integratie en Europese identiteit. Het onderzoek dient zich te richten op verbetering van het inzicht in de onderlinge relaties tussen Europese integratie en de ontwikkeling van een Europese identiteit met verschillende maten van subjectieve betrokkenheid. In deze context dient aandacht te worden besteed aan de rol van de voornaamste factoren die de culturele en politieke identiteit bepalen, waaronder taal, geschiedenis, religie, migratie en sekse. De onderlinge relaties tussen objectieve en subjectieve identiteitsaspecten zijn eveneens van belang, vooral met betrekking tot de juridische, politieke en sociale rechten en plichten van verschillende bevolkingsgroepen in Europa.

Taak 11: Europese opbouw en bestuurlijke niveaus. Het doel is meer inzicht te krijgen in de veranderingen in de rol van het bestuur die plaatsvinden als gevolg van het Europese integratieproces. Binnen dit kader dient onderzoek te worden verricht naar de interacties tussen de verschillende bestuurlijke niveaus en de verschillende typen actoren (economisch, politiek enz.), evenals de manier waarop deze interacties zich ontwikkelen. Tevens dient te worden onderzocht hoe het Europese integratieproces van invloed is op de vraag op welke geografische niveaus de verschillende sociale, economische en politieke kwesties worden aangepakt. Voorts kunnen de gevolgen van de uitbreiding voor het Europees bestuur worden beoordeeld, waarbij ook naar de gevolgen voor de nationale bestuurssystemen van de nieuwe

lidstaten zou kunnen worden gekeken. De kwestie van verantwoording, democratie en legitimiteit behoort een essentieel onderdeel te vormen van al het onderzoek dat onder deze taak valt.

Taak 12: Bestuur en media. Gelet op het toenemend belang van de media voor het bestuur, de politiek en de economie is het doel van het onderzoek op dit gebied duidelijk te maken welke rol de media precies spelen in de democratie, de opinievorming en de besluitvorming en hoe ze van invloed zijn op de politieke communicatie en de participatie van verschillende delen van de samenleving. In deze context dient tevens te worden gekeken naar de interacties van de media met gerenommeerde politieke instellingen op verschillende niveaus en hun rol als overbrenger van cultuur en waarden en normen. De gevolgen van de huidige en mogelijke toekomstige veranderingen in eigendomspatronen en concurrentieverhoudingen voor deze processen kunnen tevens aan de orde komen.

UITVOERING

De kernactiviteit wordt ten uitvoer gelegd door middel van **OTO-projecten, thematische netwerken** en, voor zover relevant, **begeleidende maatregelen** en **gecoördineerde werkzaamheden**. Voor OTO-projecten, die één tot drie jaar kunnen duren, wordt in de regel maximaal 1,5 miljoen euro steun verleend. De communautaire steun voor thematische netwerken bedraagt normaal gesproken niet meer dan 0,02 miljoen euro gemiddeld per partner per jaar. **Specifieke begeleidende maatregelen** zijn:

- *stimuleringsubsidies*: ter stimulering van voorstellen op nieuwe, relevante wetenschappelijke gebieden, voor nieuwe, transdisciplinaire benaderingen op of gebieden waar tot dusverre niet of nauwelijks sprake was van grensoverschrijdende samenwerking wordt steun verleend teneinde potentiële deelnemers bijeen te brengen om een gedetailleerd werkplan voor een onderzoekvoorstel op te stellen;
- *integratie van gegevens en ontwikkeling van onderzoekinfrastructuur*: er wordt steun verleend voor activiteiten die erop gericht zijn gegevens- en indicatorsystemen te ontwikkelen en te integreren en gemeenschappelijke onderzoekinfrastructuur op te bouwen. De voorstellen uit hoofde van deze maatregel mogen normaal gesproken in totaal niet meer dan 2 miljoen euro kosten, terwijl de communautaire bijdrage in beginsel maximaal 50% van de kosten dekt.

Aan de kernactiviteit kan door onderzoekers van buiten de lidstaten en geassocieerde staten worden deelgenomen overeenkomstig de in het besluit krachtens artikel 130 J, van het EG-Verdrag beschreven regels voor deelneming. De kernactiviteit vormt hiermee een aanvulling op de activiteiten van het horizontale programma 'Bevestiging van de internationale rol van communautair onderzoek'.

Beoordelingscriteria

De selectie van voorstellen voor te ondersteunen OTO-projecten en thematische netwerken en de vaststelling van de hoogte van de steun geschieden overeenkomstig de algemene criteria aan de hand van onderstaande specifieke criteria:

- wetenschappelijke kwaliteit en innovatie;
- toegevoegde waarde voor de Gemeenschap en bijdrage tot het EU-beleid;
- economische ontwikkeling en wetenschappelijke en technologische vooruitzichten (deugdelijkheid van de exploitatiestrategieën, strategische gevolgen van het voorgestelde project, deugdelijkheid van de verspreidingsstrategieën); en
- middelen, partnerschap en beheer.

Bovendien worden voorstellen geselecteerd op grond van de bijdrage die zij leveren tot de voor de desbetreffende uitnodiging vastgestelde onderzoektaken en tot de strategische doelstellingen en onderling samenhangende thema's van de kernactiviteit. De *wetenschappelijke kwaliteit* wordt getoetst aan de hand van de theorie en methode, de helderheid van het voorstel en de kwaliteit van het partnerschap. Een gedetailleerde uitleg bij en toelichting op alle criteria is opgenomen in de *beoordelingshandleiding*.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹²

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum van indiening van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting in % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99	02/06/99	januari 2000	zie onderzoektaken eerste uitnodiging	OTO-projecten, thematische netwerken	18
15/05/99	31/07/02 ¹³	4 maanden na indiening	alle	stimuleringssubsidies enz.	5-10
15/11/99	15/03/00	december 2000	specifieke onderzoektaken	OTO-projecten, thematische netwerken	25
15/10/00	15/02/01	november 2001	specifieke onderzoektaken	OTO-projecten, thematische netwerken	25
01/09/01	15/12/01	september 2002	specifieke onderzoektaken	OTO-projecten, thematische netwerken	25

¹² De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervroegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

¹³ Er wordt één uitnodiging gepubliceerd, waarop tot de laatste beoordelingsbijeenkomst kan worden gereageerd. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Zij worden beoordeeld met een tussentijd die afhangt van het aantal ontvangen voorstellen, met een maximum van 3 maanden.

COÖRDINATIE BINNEN HET VIJFDE KADERPROGRAMMA EN MET ANDERE INITIATIEVEN

Coördinatie binnen het vijfde kaderprogramma: sociaal-economisch onderzoek wordt door zowel de specifieke programma's als deze activiteit gefinancierd. Ingevolge het programma voor menselijk potentieel worden de sociaal-economische onderzoekactiviteiten van de specifieke programma's gecoördineerd en ondersteund, door vergaring en verspreiding van relevante informatie, om te waarborgen dat bij deze programma's consequent rekening wordt gehouden met de sociaal-economische dimensie. Onder meer om een goede basis te leggen voor toekomstige activiteiten op het gebied van sociaal-economisch onderzoek wordt uit hoofde van het horizontale programma jaarlijks een verslag opgesteld over 'Sociaal-economisch onderzoek in het vijfde kaderprogramma'. De specifieke programma's verschaffen het horizontale programma alle relevante informatie die nodig is voor de voorbereiding van deze jaarverslagen. De coördinatieactiviteiten zijn tevens bedoeld om te waarborgen dat de indirecte activiteiten en dit horizontale programma elkaar aanvullen. Wat de coördinatie van de in het kader van de kernactiviteit geleverde inspanningen betreft, worden de indirecte activiteiten gegroepeerd rond gemeenschappelijke onderzoekdoelstellingen en -thema's teneinde de synergieën en onderzoekresultaten te optimaliseren.

Coördinatie met andere communautaire onderzoekprogramma's en andere Europese onderzoekkaders: er vindt tevens coördinatie plaats met andere communautaire onderzoekinstrumenten, zoals de COST-activiteiten op het gebied van de sociale wetenschappen of de communautaire programma's voor onderwijs, opleiding en jongeren. Deze coördinatie bestaat voornamelijk in het vaststellen van gemeenschappelijke thema's en prioriteiten, het uitwisselen van informatie over activiteiten om doublures te voorkomen, en het vaststellen van aanvullende activiteiten voor gemeenschappelijke verspreiding en exploitatie van resultaten ten behoeve van de beleidsvorming.

E. ONDERSTEUNING VAN DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA

ALGEMEEN DOEL

Deze activiteiten bieden beleidsmakers die moeten beslissen over de ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa een flexibele dienst, ter ondersteuning en aanvulling van de activiteiten op nationaal en internationaal niveau. Ze dragen bij tot een openlijke dialoog en stimuleren beleidsmakers en onderzoekers om inzake de ontwikkelingen in het wetenschaps- en technologiebeleid van elkaar te blijven leren, en zorgen ervoor dat relevante gegevens worden verzameld, geanalyseerd en samengevoegd.

TE BEREIKEN RESULTATEN

Specifieke doelstellingen die worden nagestreefd zijn onder meer¹⁴:

- gerichte verspreiding van resultaten onder relevante beleidsfora;
- consolidatie van resultaten door beleidsnota's waarin de stand van zaken met betrekking tot de kennis op een bepaald gebied wordt uiteengezet;
- analyseverslagen over de voornaamste OTO-beleidsvraagstukken, met een overzicht van de beleidsopties;
- verslagen over Europese indicatoren voor wetenschap en technologie en andere thematische verslagen;
- een coherente en vergelijkbare reeks Europese indicatoren voor wetenschap en technologie; en
- regelmatige publicatie van de bij deze activiteit vergaarde informatie op internet.

PRIORITEITEN

STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES

Dit eerste type activiteit betreft analyse- en syntheseswerkzaamheden met betrekking tot een beperkt aantal specifieke kwesties op het gebied van het wetenschaps- en technologiebeleid, met name op de volgende terreinen.

Europees wetenschaps- en technologiebeleid en nationale en mondiale systemen: het Europese wetenschaps- en technologiebeleid ontwikkelt zich in de context van de steeds verdergaande integratie van economieën op Europees en mondiaal niveau en de voortdurende mondialisering van wetenschap en technologie. De interacties tussen deze trends en de implicaties daarvan voor de opzet en tenuitvoerlegging van het wetenschaps- en technologiebeleid op regionaal, nationaal en Europees niveau worden bestudeerd.

Relatie tussen OTO- en andere beleidsmaatregelen binnen het Europese institutionele kader: de synergieën of fricties tussen beleidsmaatregelen op verschillende gebieden (zowel nationaal als internationaal) worden bestudeerd met betrekking tot de ontwikkeling van wetenschap, technologie, innovatie en het menselijk onderzoekspotentieel in een 'systemische' context, rekening houdend met de bijdrage die OTO kan leveren tot andere beleidsterreinen.

Beheer van veranderingen in het wetenschaps- en technologiebeleid: trends en de implicaties daarvan voor de opzet, het beheer en de beoordeling van het beleid

¹⁴ De lidstaten krijgen toegang tot informatie afkomstig van werkzaamheden in het kader van deze kernactiviteit overeenkomstig artikel 19, lid 3, van het Besluit van de Raad inzake de regels voor deelneming en verspreiding krachtens artikel 130 J van het Verdrag.

inzake wetenschap, technologie en innovatie worden geanalyseerd in het licht van de groeiende mogelijkheden en stijgende kosten van onderzoek, in combinatie met de beperkte budgetten en de noodzaak de inherente risico's van onderzoek te aanvaarden.

Samenwerking op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie: veranderende behoeften en beleidsmogelijkheden: er wordt onderzocht hoe verschillende partnerschapsvormen tot stand komen en zich aanpassen aan economische en institutionele veranderingen, en hoe bij het ontwerp van het wetenschaps- en technologiebeleid het beste rekening kan worden gehouden met de bijdrage die de uiteenlopende partnerschapsvormen kunnen leveren tot wetenschap, technologie en innovatie.

GEMEENSCHAPPELIJK BESTAND VAN INDICATOREN INZAKE WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE

Deze tweede categorie activiteiten is gericht op de ontwikkeling van relevante en op verschillende niveaus (regionaal, nationaal, Europees, mondiaal) vergelijkbare indicatoren voor het ontwerp, de coördinatie en de beoordeling van OTO-strategieën in Europa. De activiteiten, die worden verricht in samenwerking met het Bureau voor de Statistiek, de betrokken diensten van de Commissie en gespecialiseerde instellingen in Europa, moeten op termijn een gemeenschappelijk Europees bestand van indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie opleveren. De activiteiten bestrijken de volgende gebieden:

Europese indicatoren inzake wetenschap, technologie en innovatie: dit behelst het coördineren, financieren en controleren van de werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de wijziging, harmonisatie, formulering en verspreiding van geschikte indicatoren voor de Unie en de voornaamste derde landen teneinde een coherente reeks indicatoren met bijbehorende meta-gegevens te ontwikkelen. Het gaat hierbij om indicatoren voor wetenschap en technologie en enkele hiermee samenhangende economische indicatoren.

Studies naar nieuwe indicatoren voor nieuwe beleidsmaatregelen op het gebied van wetenschap en innovatie: er worden studies verricht om op een beperkt aantal gebieden nieuwe concepten voor mogelijke indicatoren te ontwerpen, de haalbaarheid ervan te beoordelen en ze te ontwikkelen. Op welke gebieden deze nieuwe indicatoren betrekking zullen hebben, wordt vastgesteld in overleg met beleidsmakers op het terrein van wetenschap en technologie en deskundigen op het terrein van indicatoren (bijvoorbeeld indicatoren voor wetenschap en technologie voor de dienstensector, of nieuwe indicatoren voor menselijke hulpbronnen, zoals voor opleidingsniveau, sekse of mobiliteit).

UITVOERING

STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES

Deze eerste categorie activiteiten is bedoeld om een voortdurende, open dialoog met deskundigen, beleidsmakers en intermediairs op het gebied van het wetenschaps- en technologiebeleid te waarborgen, met de volgende doeleinden:

- beleidsmakers en deskundigen inzake kwesties met betrekking tot het opstellen en uitvoeren van beleid op regionaal, nationaal en Europees niveau met elkaar in contact te brengen om hun aan te moedigen ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren;
- analyse- en syntheseswerkzaamheden uit te voeren en kennis en inzicht te verwerven inzake vraagstukken en mogelijkheden die van belang zijn voor de

wetenschap en technologie in een Europees kader, en deze kennis aan te wenden ten behoeve van beleidsmakers op het gebied van wetenschap en technologie op verschillende niveaus.

Deze eerste categorie activiteiten wordt uitgevoerd door middel van thematische netwerken en begeleidende maatregelen. Specifieke begeleidende maatregelen zijn:

- groepen deskundigen inzake specifieke beleidskwesties. De deskundigen worden geselecteerd uit een naar aanleiding van een in het Publicatieblad te verschijnen uitnodiging tot aanmelding opgestelde lijst; en
- technische ondersteuning voor de coördinatie van en verslaglegging over thematische deskundigengroepen, de organisatie van workshops voor deze groepen en andere activiteiten waarin beleidsmakers en deskundigen met elkaar in contact worden gebracht.

GEMEENSCHAPPELIJK BESTAND VAN INDICATOREN INZAKE WETENSCHAP, TECHNOLOGIE EN INNOVATIE

Ontwikkeling, aanpassing en modernisering van indicatoren voor wetenschap en technologie: gedurende een proeffase worden de indicatoren opgesteld op basis van de materialen waarover verschillende Europese, internationale, nationale of particuliere instellingen beschikken. De diensten van de Commissie zullen contact onderhouden met verschillende belangrijke actoren op het gebied van indicatoren (OESO, lidstaten) teneinde de indicatoren, met name de traditionele indicatoren inzake O&O en innovatie, te harmoniseren en te moderniseren. Dit moet leiden tot verbetering van het bestand van beschikbare indicatoren, zowel door aanscherping van de traditionele indicatoren als door voorbereiding en invoering van nieuwe indicatoren.

Studies maar nieuwe indicatoren voor nieuw beleid: dit tweede onderdeel omvat de activiteiten die noodzakelijk zijn voor het ontwerp en de ontwikkeling van nieuwe indicatoren voor wetenschap en technologie, voor verbetering van de kwantitatieve analyses van Europese onderzoek- en innovatiesystemen en voor verbetering van het inzicht in de nieuwe kwesties die spelen op Europees niveau. Tevens wordt beoogd Europese deskundigheid te verwerven op het gebied van kwantitatieve analyse en indicatoren voor wetenschap, technologie en innovatie, door bevordering van nuttige interacties op dit gebied. Tevens zullen er horizontale en thematische verslagen worden voorbereid (bijvoorbeeld een volgend Europees verslag inzake indicatoren voor wetenschap en technologie, of een statistische cd-rom).

De activiteiten worden uitgevoerd door middel van begeleidende maatregelen:

- verlening van diensten voor de opbouw van het gemeenschappelijke bestand van indicatoren voor wetenschap en technologie;
- studies en haalbaarheidsstudies inzake specifieke thema's, met als doel nieuwe indicatoren te ontwerpen en te ontwikkelen en analytisch inzicht te krijgen; en
- technische ondersteuning met betrekking tot de coördinatie.

BEOORDELINGSCRITERIA - STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES

Bij de selectie wordt voorrang gegeven aan op nieuwe vraagstukken en beleidstrends gerichte voorstellen, waarbij een kritische massa van inputs van verschillende vakgebieden en disciplines wordt gecombineerd en/of actoren uit diverse vakgebieden samenwerken aan een coherente op het wetenschaps- en technologiebeleid gerichte benadering. De relevantie en meerwaarde van de voorgestelde activiteit voor de toekomstige ontwikkeling van het wetenschaps- en technologiebeleid in Europa moeten worden aangetoond. Aldus worden met de voorgestelde activiteit impliciet de sociale en economische doelstellingen van de Gemeenschap nagestreefd, zodat de

voorstellen niet specifiek aan deze criteria hoeven te worden getoetst. Voor begeleidende maatregelen kunnen, naargelang de aard ervan, specifiekere selectie- en toekenningscriteria worden opgesteld.

INDICATIEF TIJDSHEMA¹⁵ - STRATEGISCHE ANALYSE VAN SPECIFIEKE BELEIDSKWESTIES

Publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen	Uiterste datum van indiening van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten	Gebieden waarop de uitnodiging betrekking heeft	Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Indicatieve begroting als % van de totale begroting voor dit onderdeel
02/03/99	02/06/99	01/10/99	alle	thematische netwerken	50
02/03/99	tot 02/06/00 ¹⁶	4 maanden na de beoordeling	alle	studies enz.	15
15/06/00	05/09/00	01/02/00	alle	thematische netwerken	25
15/06/00	tot 30/06/02 ¹⁷	4 maanden na de beoordeling	alle	studies enz.	10

COÖRDINATIE MET ANDERE OTO-PROGRAMMA'S VAN HET VIJFDE KADERPROGRAMMA

Er wordt voor gezorgd dat de activiteiten aansluiten en een aanvulling vormen op de activiteiten van andere specifieke programma's en die van het Instituut voor technologische prognose teneinde wederzijdse voordelen en synergieën tot stand te brengen, door coördinatie en het gebruik van geharmoniseerde instrumenten en een gemeenschappelijke aanpak bij de verspreiding van resultaten.

¹⁵ De directeur-generaal kan de datum van publicatie van de uitnodiging tot het indienen van voorstellen maximaal een maand vervoegen of uitstellen. In dat geval verschijnt er op de oorspronkelijk geplande publicatiedatum in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een bekendmaking waarin de potentiële indieners van voorstellen op de hoogte worden gesteld van de nieuwe data. De Commissie behoudt zich het recht voor de voor een uitnodiging beschikbare begroting niet volledig vast te leggen. Als met de naar aanleiding van de eerste uitnodiging ontvangen voorstellen de doelstellingen van het programma niet kunnen worden verwezenlijkt, dan kan de verantwoordelijke directeur-generaal besluiten een tweede uitnodiging tot het indienen van voorstellen te publiceren.

¹⁶ Er wordt een uitnodiging gepubliceerd die open blijft tot 02/06/00. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Zij worden beoordeeld met een tussentijd die afhangt van het aantal ontvangen voorstellen, met een maximum van 3 maanden. De eerste beoordeling vindt plaats in juni 1999 op basis van voorstellen die vóór 02/06/99 zijn ontvangen.

¹⁷ Er wordt een uitnodiging gepubliceerd die open blijft tot 30/06/02. Tot deze datum kunnen voorstellen worden ingediend. Zij worden beoordeeld met een tussentijd die afhangt van het aantal ontvangen voorstellen, met een maximum van 3 maanden. De eerste beoordeling vindt plaats in oktober 2000 op basis van voorstellen die vóór 05/10/00 zijn ontvangen.

F. BEGELEIDENDE MAATREGELEN VOOR HET PROGRAMMA

Begeleidende maatregelen bestaan voornamelijk in:

- studies ter ondersteuning van dit programma en als voorbereiding op toekomstige activiteiten, onder meer naar strategische kwesties die zich tijdens het programma voordoen;
- uitwisseling van informatie, conferenties, seminars, workshops, rondetafelgesprekken, onderzoekpanels en andere wetenschappelijke of technische conferenties;
- gebruik van externe deskundigheid, onder meer met het oog op de in artikel 5, lid 1, van het vijfde kaderprogramma bedoelde toetsing van het specifieke programma, de in artikel 5, lid 2, van het vijfde kaderprogramma bedoelde externe evaluatie, de evaluatie van voorgestelde OTO-werkzaamheden onder contract of het toezicht op de uitvoering daarvan;
- activiteiten op het gebied van verspreiding, informatie en bekendmaking, waaronder wetenschappelijke publicaties en activiteiten met betrekking tot de promotie en exploitatie van resultaten en de overdracht van technologie;
- bevordering van de bekendheid en het prestige van de Marie Curie-bursalen, met name door middel van de Vereniging van Marie Curie-bursalen;
- steun om potentiële deelnemers bijeen te brengen teneinde een gedetailleerd werkprogramma voor een onderzoekvoorstel op te stellen, vooral als middel om voorstellen te stimuleren die betrekking hebben op nieuwe, opkomende gebieden van wetenschap en technologie, originele transdisciplinaire benaderingen of gebieden waarop nog maar zelden grensoverschrijdende samenwerking heeft plaatsgehad; en
- steun voor activiteiten op het gebied van voorlichting en hulp aan bij onderzoek betrokken partijen, waaronder het MKB.

Deze maatregelen worden door de Commissie ten uitvoer gelegd en kunnen wanneer daar aanleiding toe is onderwerp worden van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen, aanbestedingen of subsidies. De communautaire bijdrage dekt tot 100% van de in aanmerking komende extra kosten van deze maatregelen.

In speciale gevallen kunnen er spontaan begeleidende maatregelen worden geïntroduceerd als subsidieverzoek.

G. INDICATIEVE VERDELING VAN DE PROGRAMMAMIDDELEN

	Beschikbaar bedrag voor de uitnodigingen van 1999	In totaal beschikbaar bedrag voor de activiteit
	miljoen euro	miljoen euro
STEUN VOOR DE OPLEIDING EN MOBILITEIT VAN ONDERZOEKERS	343	858
Netwerken voor opleiding door onderzoek	220	
Marie Curie-beurzen	123	
Individuele Marie Curie-beurzen en terugkeerbeurzen	42	
Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven	20	
Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen	15	
Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers	2	
Verblijven in Marie Curie-opleidingscentra	44	
BETERE TOEGANG TOT ONDERZOEKINFRASTRUCTUUR	122	182
Grensoverschrijdende toegang tot grote onderzoekinfrastructuur	75	
Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur - eerste uitnodiging	9	
Samenwerkingsnetwerken voor infrastructuur - tweede uitnodiging	6	
OTO-projecten inzake onderzoekinfrastructuur	31	
Rondetafelgesprekken en workshops	1	
BEVORDERING VAN WETENSCHAPPELIJKE EN TECHNOLOGISCHE TOPKWALITEIT	15,8	50
Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	10	
Onderscheidingen - Descartes-prijs	1,8	
Publieksvoorlichting	4	
VERDIEPING VAN DE FUNDAMENTELE KENNIS OP SOCIAAL-ECONOMISCH GEBIED	30*	165
ONDERSTEUNING VAN DE ONTWIKKELING VAN HET WETENSCHAPS- EN TECHNOLOGIEBELEID IN EUROPA	8	25
Strategische analyse van specifieke beleidskwesties	8	
Gemeenschappelijk bestand van indicatoren inzake wetenschap en technologie	0	

*Het genoemde bedrag betreft uitsluitend de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen

H. INDICATIEF TIJDSHEMA VOOR HET PROGRAMMA

Soort projecten waarop de uitnodiging betrekking heeft	Publicatie van de uitnodiging	Uiterste datum voor indiening van voorstellen	Verwachte datum van ondertekening van de eerste contracten
Onderzoekopleidingsnetwerken	02/03/99	02/06/99	februari 2000
Onderzoekopleidingsnetwerken	15/06/00	04/11/00	juli 2001
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	17/05/99	oktober 1999
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	15/03/00	augustus 2000
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	13/09/00	februari 2001
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	14/03/01	augustus 2001
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	12/09/01	februari 2002
Marie Curie-beurzen: individueel, terugkeer, ervaren onderzoekers	02/03/99	13/03/02	augustus 2002
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	02/03/99	16/06/99	november 1999
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	15/02/00	15/06/00	oktober 2000
Marie Curie-beurzen: bedrijfsleven	15/02/01	13/06/01	oktober 2001
Marie Curie-beurzen: ontwikkeling	11/06/99	13/10/99	maart 2000
Marie Curie-beurzen: ontwikkeling	15/02/01	16/05/01	oktober 2001
Marie Curie-beurzen: opleidingscentra	11/06/99	13/10/99	maart 2000
Marie Curie-beurzen: opleidingscentra	15/02/01	16/05/01	oktober 2001
Onderzoekinfrastructuur: toegang	02/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: toegang	15/11/00	15/02/01	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	02/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	15/11/99	15/02/00	november 2000
Onderzoekinfrastructuur: samenwerkingsnetwerken	15/11/00	15/02/01	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: OTO-projecten	02/03/99	04/05/99	januari 2000
Onderzoekinfrastructuur: OTO-projecten	15/11/00	15/02/00	november 2001
Onderzoekinfrastructuur: rondetafelgesprekken (thematische netwerken) & verkennende workshops	15/11/99	15/02/00	november 2000
Onderzoekinfrastructuur: rondetafelgesprekken (thematische netwerken) & verkennende workshops	15/11/00	15/02/01	november 2001
Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	02/03/99	02/06/99	oktober 1999
Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	02/03/99	01/02/00	juni 2000
Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	02/03/99	01/02/01	juni 2001

Wetenschappelijke conferenties van hoog niveau	02/03/99	01/02/02	juni 2002
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Descartesprijs	30/09/99	31/12/99	april 2000
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Descartesprijs	30/09/99	31/12/00	april 2001
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Descartesprijs	30/09/99	21/12/01	april 2002
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Descartesprijs	30/09/99	31/08/02	december 2002
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Archimedesprijs	30/09/99	1/06/00	november 2000
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Archimedesprijs	15/04/00	1/05/01	november 2001
Onderscheidingen voor geavanceerd onderzoek - Archimedesprijs	15/04/01	1/05/02	november 2002
Publieksvoorlichting	02/03/99	02/06/99	februari 2000
Publieksvoorlichting	15/01/00	15/04/00	oktober 2000
Publieksvoorlichting	15/01/01	15/04/01	oktober 2001
Publieksvoorlichting	15/01/02	15/04/02	oktober 2001
Verbetering van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: OTO-projecten, thematische netwerken	02/03/99	02/06/99	januari 2000
Verbetering van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: OTO-projecten, thematische netwerken	15/11/99	15/03/00	december 2000
Verbetering van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: OTO-projecten, thematische netwerken	15/10/00	15/02/01	november 2001
Verbetering van de fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: OTO-projecten, thematische netwerken	01/09/01	15/12/01	september 2002
Verbetering van fundamentele kennis op sociaal-economisch gebied: stimuleringsubsidies enz.	15/05/99	31/07/02	4 maanden na indiening
Strategische analyse van specifieke politieke kwesties: thematische netwerken	02/03/99	02/06/99	01/10/99
Strategische analyse van specifieke politieke kwesties: thematische netwerken	15/06/00	05/10/00	01/02/01
Strategische analyse van specifieke politieke kwesties: studies, enz.	02/03/99	tot 02/06/00	4 maanden na beoordeling
Strategische analyse van specifieke politieke kwesties: studies, enz.	15/06/00	tot 30/06/02	4 maanden na beoordeling

Tabel 1: Communautaire bijdragen voor Marie Curie-beurzen

Soort beurs	Type bursaal	Hoogte van de beurs	Vergoeding voor mobiliteitskosten (euro per bursaal per maand)	Reiskostenvergoeding	Vergoeding voor overhead/onderzoekskosten (euro per bursaal per maand)
Individuele Marie Curie-beurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	vaste reistarieven (zie tabel 3)	900 (1200) ¹
Marie Curie-terugkeerbeurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	-	-	900 (1200) ¹
Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers	ervaren onderzoekers	richtsnoeren ²		vaste reistarieven (zie tabel 3)	900 (1200) ¹
Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven	postdoctorale onderzoekers	70% van de referentiebedragen (zie tabel 2)	400	-	-
	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	-	-
Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen	onderzoekers met de nodige onderzoekervaring	referentiebedragen (zie tabel 2)	400	50 euro per bursaal per maand ³	900 (1200) ¹
Verblijven in Marie Curie-opleidingscentra	postdoctorale onderzoekers	1200 euro per bursaal per maand		100 euro per bursaal per maand ³	900 (1200) ¹

¹ 1200 euro/maand voor experimentele/in laboratoria uitgevoerde projecten. Wat de beurzen voor ervaren onderzoekers betreft vormen deze cijfers een richtsnoer.

² Richtsnoeren voor de Marie Curie-beurzen voor ervaren onderzoekers:

(1) onderzoekers die tijdens hun verblijf aan de gastinstelling een salaris blijven ontvangen van de instelling waarvan zij afkomstig zijn of een pensioen ontvangen, krijgen een vaste toelage van 1800 euro/maand;

(2) voor onderzoekers die geen salaris ontvangen van de instelling waarvan zij afkomstig zijn gelden de volgende richtsnoeren:

- 10-15 jaar ervaring op post-docniveau: 150% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand;
- 15-20 jaar ervaring op post-docniveau: 175% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand;
- > 20 jaar ervaring op post-docniveau: 200% van het referentiebedrag (tabel 2); mobiliteitstoelage van 400 euro/maand.

³ Communautaire bijdrage aan de door de gastinstellingen aan de geselecteerde bursalen verstrekte vergoeding van de reiskosten naar het land van herkomst.

Tabel 2: Referentiebedragen voor Marie Curie-bursalen

In deze tabel zijn de totale maandelijkse kosten weergegeven die de Commissie in de lidstaten of geassocieerde staten waar gastinstellingen zijn gevestigd betaalt voor houders van:

- individuele Marie Curie-beurzen;
- Marie Curie-beurzen voor opleiding bij het bedrijfsleven (uitsluitend voor onderzoekers met de nodige onderzoekervaring*); en
- Marie Curie-ontwikkelingsbeurzen.

Land**	Totaalbedrag van door de Commissie betaalde maandelijkse kosten (euro)
België	5000
Denemarken	4373
Duitsland	4500
Finland	3807
Frankrijk	3600
Griekenland	3100
Ierland	3062
IJsland	3752
Israël	3875
Italië	3813
Liechtenstein	4243
Luxemburg	3955
Nederland	4225
Noorwegen	4302
Oostenrijk	4280
Portugal	3841/3104***
Spanje	3342
Verenigd Koninkrijk	3128
Zweden	4291
Zwitserland	4243

* Postdoctorale onderzoekers ontvangen 70% van het referentiebedrag.

** Voor nieuwe geassocieerde staten wordt de hoogte van de Marie Curie-beurzen, zolang met de afzonderlijke landen nog geen overeenstemming is bereikt over de referentiebedragen, per geval vastgesteld.

*** Het lagere bedrag geldt voor gastinstellingen uit de publieke sector.

Tabel 3: Vaste reiskostenvergoeding voor Marie Curie-bursalen* (in euro)

	BE	DE	DK	ES	FR	GB	GR	IE	IT	LU	NL	PT	CH	AT	SE	NO	FI	IS	LI	IL
BE		600	800	1000	750	500	1000	750	1000	150	150	1200	600	750	1000	1000	1100	1100	600	1500
DE	600		650	1100	750	600	1000	800	1000	600	600	1400	600	400	750	750	1000	1000	600	1400
DK	800	650		1200	1000	600	1100	1000	1100	600	600	1400	600	750	450	450	600	600	600	1500
ES	1000	1100	1200		800	800	1000	1000	1000	1000	1000	400	1000	1100	1500	1500	1500	1500	1000	1500
FR	750	750	1000	800		600	1000	800	800	750	750	1000	600	800	1100	1100	1200	1200	600	1500
GB	500	600	600	800	600		1100	400	800	600	500	1000	600	800	800	800	800	800	600	1500
GR	1000	1000	1100	1000	1000	1100		1100	750	1000	1000	1000	750	750	1200	1200	1200	1200	750	750
IE	750	800	1000	1000	800	400	1100		1100	750	750	1000	850	850	1100	1100	1100	1100	850	1600
IT	1000	1000	1100	1000	800	800	750	1100		1000	1000	1100	600	600	1200	1200	1200	1200	600	1000
LU	150	600	600	1000	750	600	1000	750	1000		250	1200	500	750	1000	1000	1100	1100	500	1500
NL	150	600	600	1000	750	500	1000	750	1000	250		1200	600	750	1000	1000	1100	1100	600	1500
PT	1200	1400	1400	400	1000	1000	1000	1000	1100	1200	1200		1100	1200	1500	1500	1500	1500	1100	1600
CH	600	600	600	1000	600	600	750	850	600	500	600	1100		400	1100	1100	1200	1200	150	1400
AT	750	400	750	1100	800	800	750	850	600	750	750	1200	400		1000	1000	1000	1000	400	1400
SE	1000	750	450	1500	1100	800	1200	1100	1200	1000	1000	1500	1100	1000		400	400	600	1100	1500
NO	1000	750	450	1500	1100	800	1200	1100	1200	1000	1000	1500	1100	1000	400		400	600	1100	1500
FI	1100	1000	600	1500	1200	800	1200	1100	1200	1100	1100	1500	1200	1000	400	400		600	1200	1500
IS	1100	1000	600	1500	1200	800	1200	1100	1200	1100	1100	1500	1200	1000	600	600	600		1200	1750
LI	600	600	600	1000	600	600	750	850	600	500	600	1100	150	400	1100	1100	1200	1200		1400
IL	1500	1400	1500	1500	1500	1500	750	1600	1000	1500	1500	1600	1400	1400	1500	1500	1500	1750	1400	

* Schaal van vaste bedragen voor vergoeding van de reiskosten van het gastland naar het land waarvan de bursaal onderdaan is of waar hij of zij werkzaam is. Voor ervaren onderzoekers worden de reiskosten vanuit niet in deze tabel genoemde landen vergoed op basis van een door de aanvrager overgelegde kostenraming.